II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 2ας Δεκεμβρίου 2009

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 39/08 (πρώην N 148/08) που σχεδιάστηκε από τη Ρουμανία για επαγγελματική κατάρτιση στην Ford Craiova

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2009) 9350]

(Το κείμενο στη ρουμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/357/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις διατάξεις των ανωτέρω άρθρων ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με επιστολή της 1ης Απριλίου 2008, η Ρουμανία γνωστοποίησε στην Επιτροπή μεμονωμένη *ad hoc* ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση, ύψους 57 εκατ. EUR υπέρ της εταιρείας παραγωγής αυτοκινήτων Ford Romania SA, με έδρα την Κραϊόβα.

(2) Με επιστολή της 10ης Σεπτεμβρίου 2008, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Ρουμανία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 108 παράγραφος 2 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([2])] σχετικά με τη γνωστοποιηθείσα ενίσχυση και προσκάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους ([3]).

(3) Με επιστολή της 7ης Νοεμβρίου 2008 η Ρουμανία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της. Στις 18 και 19 Νοεμβρίου 2008, η Επιτροπή συναντήθηκε με τις ρουμανικές αρχές και τους εκπροσώπους της Ford στην έδρα της βιομηχανίας στην Κραϊόβα.

(4) Με επιστολή της 26ης Νοεμβρίου 2008, η Επιτροπή ενέκρινε αίτηση του δικαιούχου για παράταση της προθεσμίας υποβολής των παρατηρήσεων. Η Ford υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 2008. Οι εν λόγω παρατηρήσεις απεστάλησαν στη Ρουμανία με επιστολή της 9ης Μαρτίου 2009.

(5) Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με επιστολές της 6ης Μαρτίου 2009 και της 23ης Ιουνίου 2009. Οι ρουμανικές αρχές απάντησαν στις 2 Απριλίου 2009 και στις 22 Ιουλίου 2009 αντίστοιχα.

(6) Η Επιτροπή δεν παρέλαβε παρατηρήσεις από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

([1]) ΕΕ C 270 της 25.10.2008, σ. 29.

([2]) Από την 1η Δεκεμβρίου 2009, τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ καθίστανται τα άρθρα 107 και 108 αντίστοιχα της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Οι διατάξεις αυτών παραμένουν κατ' ουσίαν όμοιες. Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης, οι παραπομπές στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ, όπου υπάρχουν, θα πρέπει να νοείται ότι αναφέρονται στα άρθρα 87 και 88 αντίστοιχα της συνθήκης ΕΚ.

([3]) Η απόφαση της Επιτροπής για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, βλέπε υποσημείωση 1.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Δικαιούχος

(7) Δικαιούχος της ενίσχυσης είναι η Ford Romania SA, θυγατρική της Ford Motor Company, η οποία απέκτησε στις 12 Σεπτεμβρίου 2007 από τη ρουμανική υπηρεσία ιδιωτικοποιήσεων AVAS τις εγκαταστάσεις παραγωγής αυτοκινήτων και τις οικονομικές δραστηριότητες που εκμεταλλεύονταν στο παρελθόν στην Κραϊόβα η SC Automobile Craiova SA και η SC Daewoo Automobile SA (εφεξής καλούμενη ως «Ford Craiova»).

(8) Με απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2008, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η συμφωνία ιδιωτικοποίησης οδήγησε στη χορήγηση μη συμβιβάσιμων ενισχύσεων και ζήτησε την ανάκτηση 27 εκατ. EUR ([4]). Το ποσό εξοφλήθηκε εντόκως στις 27 Ιουνίου 2008.

(9) Η Ford απέκτησε τη βιομηχανία αυτοκινήτων της Κραϊόβα με σκοπό την έναρξη παραγωγής δύο νέων τύπων αυτοκινήτων από το έτος 2009 (το B-MAV, ένα μικρό πολυμορφικό μοντέλο, και το ISV, ένα ελαφρύ όχημα που προορίζεται για τη μεταφορά αγαθών και/ή επιβατών) και μιας νέας γενιάς κινητήρων χαμηλών εκπομπών CO_2 από το 2011. Στο πλαίσιο του σχεδίου αυτού θα δημιουργηθούν δύο νέες γραμμές παραγωγής, ενώ η αξία της συνολικής επένδυσης εκτιμάται ότι ανέρχεται στα 675 εκατ. EUR. Βάσει της συμφωνίας ιδιωτικοποίησης, η Ford ανέλαβε την υποχρέωση να διατηρήσει τους 3 900 υφιστάμενους υπαλλήλους και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, φτάνοντας σε ένα σύνολο 9 000 υπαλλήλων μέχρι και το τέλος του 2012.

(10) Η βιομηχανία της Κραϊόβα βρίσκεται σε μειονεκτική περιοχή, η οποία μπορεί να επωφεληθεί από ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ. Με απόφαση της 30ής Απριλίου 2008, η Επιτροπή ενέκρινε περιφερειακή ενίσχυση ύψους 143 εκατ. EUR υπέρ της Ford Craiova, ποσό που αντιστοιχεί στο μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος ενίσχυσης για ένα κύριο σχέδιο επενδύσεων αυτού του μεγέθους, σε επιλέξιμη περιφέρεια, για μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης της τάξης του 50 % των επιλέξιμων δαπανών επενδύσεων ([5]).

Σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης

(11) Η γνωστοποιηθείσα ενίσχυση στηρίζει ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης διάρκειας 5 ετών, το οποίο η Ford σκοπεύει να εξασφαλίσει τόσο για το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό (3 900 εργαζόμενοι), όσο και για τους μελλοντικούς εργαζομένους της βιομηχανίας αυτοκινήτων της Κραϊόβα, μέχρι ένα σύνολο 9 000 εργαζομένων. Το συνολικό κόστος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης εκτιμάται στα 185,5 εκατ. EUR ([6]), εκ των οποίων τα 128,5 εκατ. EUR αντιπροσωπεύουν τη συνεισφορά της Ford, ενώ τα 57 εκατ. EUR χορηγούνται από τη Ρουμανία με τη μορφή ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση.

(12) Η διάρθρωση του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης είναι δισδιάστατη.

(13) Σε κάθετο επίπεδο, το πρόγραμμα συνίσταται σε πολλαπλά στάδια. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει την επαγγελματική κατάρτιση που είναι είτε υποχρεωτική βάσει της ευρωπαϊκής/ρουμανικής νομοθεσίας και/ή απαραίτητη για την αποτελεσματική λειτουργία της βιομηχανίας – η οποία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «ειδική επαγγελματική κατάρτιση για την εταιρεία». Αυτό το στάδιο επαγγελματικής κατάρτισης δεν μπορεί να λάβει ενίσχυση. Το κόστος του εκτιμάται στα 29,7 εκατ. EUR περίπου, τα οποία βαρύνουν εξ ολοκλήρου την Ford. Τα υπόλοιπα στάδια περιλαμβάνουν: την επαγγελματική κατάρτιση που θα ήταν εξασφαλισμένη μόνον εν μέρει εν απουσία της ενίσχυσης (και συγκεκριμένα έως το 40 % του περιεχομένου της πλήρους σειράς μαθημάτων), την επαγγελματική κατάρτιση που δεν θα ήταν καθόλου εξασφαλισμένη εν απουσία της ενίσχυσης και την επαγγελματική κατάρτιση που συνδέεται με την επιλογή κατηγοριών εργαζομένων.

(14) Σε οριζόντιο επίπεδο, το πρόγραμμα εξασφαλίζει 269 σειρές μαθημάτων, ομαδοποιημένες σε 4 κύριους θεματικούς τομείς/ενότητες επαγγελματικής κατάρτισης:

— Ασφάλεια: 79 σειρές μαθημάτων που σκοπό έχουν την κατάρτιση σε θέματα ασφάλειας στο χώρο εργασίας. Αυτές οι σειρές μαθημάτων χωρίζονται σε τέσσερις κύριες θεματικές υποενότητες: βασικές έννοιες για την ασφάλεια στο χώρο εργασίας, ασφαλής χρήση εργαλείων, μηχανημάτων και ατομικού εξοπλισμού προστασίας, ασφάλεια πεζών, προσδιορισμός και πρόληψη κινδύνων. Κάθε σειρά μαθημάτων περιλαμβάνει ένα εισαγωγικό μέρος και μία εκτενή εκπαίδευση σε θέματα επαγγελματικής συμπεριφοράς. Από αυτές τις 79 σειρές μαθημάτων που περιλαμβάνει η συγκεκριμένη ενότητα, οι 61 απευθύνονται τόσο σε υπαλλήλους όσο και σε μέλη του προσωπικού με διοικητικά καθήκοντα, ενώ 18 από αυτές απευθύνονται μόνο στην τελευταία κατηγορία υπαλλήλων.

  Η επαγγελματική κατάρτιση που οφείλει να παράσχει η εταιρεία για την τήρηση των εσωτερικών προτύπων ασφαλείας που εφαρμόζει και για την εκπλήρωση των απαιτήσεων που απορρέουν από την ευρωπαϊκή και τη ρουμανική νομοθεσία στον τομέα της ασφάλειας δεν θεωρείται επιλέξιμη για ενίσχυση ([7]). Οι επιλέξιμες δαπάνες για τη συγκεκριμένη ενότητα ανέρχονται σε 17,57 εκατ. EUR, για τα οποία θα μπορούσε να ζητηθεί ενίσχυση ύψους έως 8,43 εκατ. EUR.

([4]) Απόφαση 2008/717/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 46/2007 (πρώην NN 59/07) που χορηγήθηκε από τη Ρουμανία στην Automobile Craiova (πρώην Daewoo Ρουμανίας) (ΕΕ L 239 της 6.9.2008, σ. 12). Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η τιμή της ιδιωτικοποίησης μειώθηκε σε αντάλλαγμα με τις επωμιζόμενες εκ μέρους της Ford υποχρεώσεις να διατηρήσει το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό (3 900 υπάλληλοι), να εξασφαλίσει νέες θέσεις εργασίας μέχρι ένα συνολικό αριθμό 9 000 υπαλλήλων έως το 2012 και να επιτύχει έως το τέλος του 2012 επίπεδο παραγωγής 200 000 αυτοκινήτων κατ' έτος. Η Επιτροπή ζήτησε την ανάκτηση 27 εκατ. EUR, ποσό που αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της καθαρής αξίας του ενεργητικού και της τιμής αγοράς. Στο πλαίσιο της συμφωνίας ιδιωτικοποίησης, η ρουμανική κυβέρνηση υπέγραψε στις 7 Νοεμβρίου 2007 επιστολή δέσμευσης υποχρεωτικού χαρακτήρα, μέσω της οποίας δεσμευόταν να χορηγήσει στην Ford περιφερειακή ενίσχυση συνολικού ύψους 156 εκατ. EUR, καθώς και μία ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση συνολικού ύψους 57 εκατ. EUR για το σχέδιο της Κραϊόβα.

([5]) Απόφαση της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2008, σχετικά με την κρατική ενίσχυση N 767/2007, Περιφερειακή ενίσχυση για επενδύσεις υπέρ της Ford Craiova (ΕΕ C 238 της 17.9.2008, σ. 4).

([6]) Όπως παρουσιάστηκαν στον δικαιούχο στις 18 Δεκεμβρίου 2008.

([7]) Ως εξής: Βασική επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας κατά την παραγωγή· Επαγγελματική κατάρτιση σχετικά με την ασφαλή είσοδο σε σταθμό εργασίας· Διακοπή δραστηριότητας για ECPL· Διακοπή δραστηριότητας ECPL για παραγωγή· Βασική επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας για υπαλλήλους γραφείων· Επιτόπια βασική επαγγελματική κατάρτιση για επισκέπτες και εργολήπτες· σχέδιο μέτρων αναφορικά με την οικολογική ενέργεια· Το μηχανικό αντικλεπτικό σύστημα (MATS) και διαχείριση δεδομένων σχετικά με επικίνδυνα υλικά· Αξιολογητές κινδύνου· Επαγγελματική κατάρτιση σχετικά με περιφραγμένες ζώνες και εργοτάξια· Αξιολόγηση και ασφάλεια έναντι του κινδύνου πυρκαγιάς· Διακοπή δραστηριότητας για τον έλεγχο της ασφάλειας έναντι νομικών απαιτήσεων (ανά διετία)· Διακοπή δραστηριότητας για αξιολόγηση της ασφάλειας των πεζών (ανά διετία)· Υγεία και ασφάλεια για διευθυντικά στελέχη και για την επιτροπή υγείας και ασφάλειας· Πρώτες βοήθειες.

— Βασικές δεξιότητες: 59 σειρές μαθημάτων για την υποστήριξη της προσωπικής ανάπτυξης των εργαζομένων μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων γενικής αξίας. Αυτές οι σειρές μαθημάτων διακρίνονται στις εξής θεματικές υποενότητες: ρουμανική γλώσσα για αλλοδαπούς υπαλλήλους, ικανότητες διοίκησης για επόπτες/επιστάτες, βασικές γνώσεις πληροφορικής και Outlook, ικανότητες επικοινωνίας στην αγγλική γλώσσα για το τοπικό εργατικό δυναμικό, γλώσσα και πρακτική αριθμητική, βασικές ικανότητες διοίκησης για όλους τους υπαλλήλους, εκτεταμένη επαγγελματική κατάρτιση πληροφορικής, εξατομικευμένη εκτενή επαγγελματική κατάρτιση για επιλεγμένους υπαλλήλους «πρότυπα». Ειδικότερα, 14 από αυτές τις σειρές μαθημάτων απευθύνονται τόσο σε υπαλλήλους όσο και σε μέλη του προσωπικού με διοικητικά καθήκοντα ([8]), ενώ 45 εξ αυτών απευθύνονται μόνο στην τελευταία κατηγορία υπαλλήλων.

Το εκτιμώμενο κόστος για τις σειρές μαθημάτων που δεν θεωρούνται επιλέξιμες για ενίσχυση πρέπει να καλυφθεί εξ ολοκλήρου από την Ford ([9]). Οι επιλέξιμες δαπάνες για τη συγκεκριμένη ενότητα ανέρχονται σε 93,13 εκατ. EUR, για τα οποία μπορεί να ζητηθεί ενίσχυση ύψους έως 46,56 εκατ. EUR. Ειδικότερα, οι σειρές μαθημάτων γλώσσας και πρακτικής αριθμητικής που παρακολουθούνται τόσο από υπαλλήλους όσο και από τα μέλη του προσωπικού με διοικητικά καθήκοντα, εκτιμάται ότι ανέρχονται στα 22,5 εκατ. EUR περίπου η κάθε μία.

— Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας: 73 σειρές μαθημάτων με στόχο την ενίσχυση των γνώσεων των εργαζομένων όσον αφορά τις ευρωπαϊκές και τις διεθνείς οικονομικές πρακτικές. Ένα μέρος των σειρών μαθημάτων στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, και συγκεκριμένα 20 από αυτές ([10]), απευθύνονται τόσο σε υπαλλήλους όσο και σε μέλη του προσωπικού με διοικητικά καθήκοντα (προϊστάμενοι ομάδας, επόπτες, εξειδικευμένο προσωπικό και διευθυντές). Οι υπόλοιπες σειρές μαθημάτων απευθύνονται μόνο στις τελευταίες επαγγελματικές κατηγορίες. Τρεις τομείς επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, και ειδικότερα, τα Ειδικά συστήματα πληροφορικής της Ford, οι Λειτουργικές διαδικασίες της Ford και οι Εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου της Ford περιλαμβάνουν σειρές μαθημάτων απαραίτητες για την αποτελεσματική λειτουργία του εργοστασίου, επομένως δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση. Οι υπόλοιπες σειρές μαθημάτων είναι προαιρετικές ή συμπληρωματικές και σκοπός τους είναι η ενίσχυση της εμπειρίας και των ικανοτήτων των εργαζομένων. Αυτοί οι συμπληρωματικοί τομείς επαγγελματικής κατάρτισης καλύπτουν γενικά θέματα όπως: Ικανότητες διαχείρισης έργου, Λειτουργικές γνώσεις (ανθρώπινο δυναμικό, αγορές, χρηματοοικονομικά), το Πρόγραμμα 6 Σίγμα (βελτίωση ποιότητας) και εξατομικευμένη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση για επιλεγμένους υπαλλήλους «πρότυπα».

Το συνολικό επιλέξιμο κόστος αυτής της ενότητας επαγγελματικής κατάρτισης εκτιμάται στα 8 εκατ. EUR περίπου, εκ των οποίων τα 4 εκατ. EUR αντιπροσωπεύουν τη συνεισφορά της Ford ενώ τα υπόλοιπα 4 εκατ. EUR χορηγούνται υπό τη μορφή ενίσχυσης. Το κόστος της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης για τις ανάγκες της εταιρείας στο πλαίσιο αυτής της ενότητας βαρύνει εξ ολοκλήρου την εταιρεία ([11]).

— Βιομηχανική εξειδίκευση: 58 σειρές μαθημάτων οι οποίες θα εξασφαλίσουν ένα ανώτερο επίπεδο βιομηχανικής εξειδίκευσης, το οποίο είναι απαραίτητο για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας και το οποίο θα δίνει στους υπαλλήλους τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που συνδέονται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών γενικά σε περιβάλλον παραγωγής. Δύο από αυτές τις σειρές μαθημάτων, και συγκεκριμένα η Συναρμολόγηση κινητήρων και η Εξομοίωση της διαδικασίας βιομηχανικής παραγωγής, είναι εξειδικευμένες για τις ανάγκες της εταιρείας, και κατ' επέκταση δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση. Οι υπόλοιπες σειρές μαθημάτων θεωρείται ότι αποτελούν τμήμα της συμπληρωματικής/προαιρετικής επαγγελματικής κατάρτισης, καλύπτοντας μία σειρά θεμάτων στο πλαίσιο των ευρέων θεματικών τομέων όπως η απασχόληση ηλεκτρολόγου/μηχανικού και η αυξημένη συντήρηση. Η πλειονότητα των μαθημάτων στο πλαίσιο αυτής της ενότητας απευθύνεται τόσο στους υπαλλήλους όσο και σε μέλη του προσωπικού με διοικητικά καθήκοντα ([12]).

Το συνολικό επιλέξιμο κόστος αυτής της ενότητας επαγγελματικής κατάρτισης εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 39,1 εκατ. EUR περίπου, εκ των οποίων τα 18,9 εκατ. EUR βαρύνουν την Ford, ενώ περίπου 18,2 εκατ. EUR μπορεί να ζητηθεί να καλυφθούν υπό μορφή ενίσχυσης.

(15) Το ειδικό για τις ανάγκες της εταιρείας τμήμα του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που αναμένεται να καλυφθεί εξ ολοκλήρου από την Ford εκτιμάται στα 29,73 εκατ. EUR ([13]). Όσον αφορά τη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που έχει χαρακτηριστεί επιλέξιμη για τη λήψη ενίσχυσης, η κατανομή των επιλέξιμων δαπανών μεταξύ των ενοτήτων του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης και η ίδια συμμετοχή της Ford εμφανίζονται στον πίνακα κατωτέρω (σε εκατ. ευρώ).

([8]) Ως εξής: Ο ρόλος των ομάδων στον καθορισμό στόχων και στην εφαρμογή πολιτικών· Συνεχής βελτίωση· Εισαγωγικές έννοιες για υπολογιστές εξοπλισμένους με MS Windows XP· Βασικές γνώσεις MS Excel· Βασικές γνώσεις MS Word 2003· Ικανότητα εργασίας σε ομάδα· Η σημασία των διαφορών, η εξασφάλιση της επιτυχίας – Διαφοροποίηση και ευπρέπεια στο χώρο εργασίας· Κατάρτιση εκπαιδευτών· Αποτελεσματικές συνεδριάσεις· Γλωσσικές δεξιότητες· Μαθηματικές δεξιότητες· Εισαγωγή στη χρήση καρτών επιδόσεων· Μαθήματα αγγλικής γλώσσας· Επαγγελματική κατάρτιση ειδικών σε προϊόντα για την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων.

([9]) Ως εξής: Κατάρτιση για τη χρήση καρτών δραστηριοτήτων· Εισαγωγή στη χρήση καρτών επιδόσεων· και Στρατηγικές, στόχοι και βασικοί δείκτες απόδοσης.

([10]) Όπως: Αρχές παραγωγής, Ανάλυση θεμελιωδών αιτιών (οι 5 αιτίες)· Τεχνικές «Visual Factory» (Εικονικό Εργοστάσιο)· Έλεγχος σφαλμάτων· Εντοπισμός και αποκατάσταση βλαβών· Συνεχής βελτίωση· Συνολική εικόνα της ποιότητας· Στατιστικός έλεγχος λειτουργιών· Αρχές εταιρικής διαχείρισης· Συστήματα παραγωγής κ.λπ.

([11]) Καλύπτει τις ακόλουθες εξειδικευμένες για τις ανάγκες της εταιρείας σειρές μαθημάτων: Έλεγχος διεργασιών στο εργοστάσιο· Τήρηση και διαχείριση εγγράφων· Εφαρμογή στατιστικού ελέγχου διεργασιών στην Ford· Εταιρική διαχείριση στην Ford· Εσωτερικός έλεγχος στην Ford· Συστήματα λειτουργίας σχετικά με την παραγωγή στην Ford· Κατάρτιση στο πρόγραμμα Captura· Λογιστική διαχείρισης στο πλαίσιο της Ford· Χρηματοπιστωτική λογιστική και διαδικασίες σε σχέση με τη φορολογία στο πλαίσιο της Ford· Διαδικασίες χρηματοοικονομικής ανάλυσης στο πλαίσιο της Ford· Διαδικασίες προμηθειών στην Ford· Διαδικασίες ανθρώπινου δυναμικού στην Ford· Συστήματα προμηθειών και ελέγχου· Έλεγχος αιτήσεων και εγκρίσεων· Συστήματα προμηθειών και αιτήσεων για τους αγοραστές· Ηλεκτρονική επεξεργασία παραγγελιών χωρίς σύνδεση με την παραγωγή (SNOOPE)· Επιλογή γενικών παραγγελιών.

([12]) Με την εξαίρεση δύο σειρών μαθημάτων ιατρικών δεξιοτήτων, ειδικότερα Ανάνηψη και αγωγή σε περίπτωση ηλεκτροπληξίας και Βελτίωση ιατρικών δεξιοτήτων.

([13]) Ονομαστική αξία.

	Ασφάλεια	Βασικές δεξιότητες	Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας	Βιομηχανική εξειδίκευση	Σύνολο
Επιλέξιμες δαπάνες για γενική επαγγελματική κατάρτιση	16,17	93,13	7,94	36,67	153,91
Επιλέξιμες δαπάνες για ειδική επαγγελματική κατάρτιση	1,49	—	0,16	0,24	1,89
Ενίσχυση για γενική επαγγελματική κατάρτιση	8,08	46,56	3,97	18,33	76,94
Ενίσχυση για ειδική επαγγελματική κατάρτιση	0,37	—	0,03	0,06	0,46
Συνολικό κόστος	8,45	46,56	4,00	18,39	77,44
Συνεισφορά Ford	9,2	46,56	4,08	18,50	78,39

Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης και η συμμετοχή της Ford που παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα αναγράφονται σε ονομαστική αξία. Η Ρουμανία και η Ford υπογραμμίζουν ότι η εταιρεία αποφάσισε να περιορίσει το συνολικό ύψος της ενίσχυσης στα 57 εκατ. EUR. Η διαφορά μεταξύ της συνολικής ενίσχυσης την οποία θα μπορούσε να λάβει το πρόγραμμα και του ποσού των 57 εκατ. EUR που έχει ζητηθεί καλύπτεται από την εταιρεία ως ίδια συνεισφορά, η οποία με τον τρόπο αυτό αυξάνεται στα 98,8 εκατ. EUR.

(16) Ο συνολικός αριθμός ωρών κατάρτισης που αναμένεται να εξασφαλιστούν στο πλαίσιο της ειδικής για τις ανάγκες της εταιρείας επαγγελματικής κατάρτισης, η οποία δεν είναι επιλέξιμη για ενίσχυση, ανέρχεται στις 200 000 περίπου για μία περίοδο πέντε ετών, ενώ ο συνολικός αριθμός ημερών επαγγελματικής κατάρτισης που αναμένεται να εξασφαλιστούν στο πλαίσιο του επιλέξιμου μέρους του προγράμματος είναι περίπου 800 000 για μία περίοδο πέντε ετών. Κατά συνέπεια, κάθε ένας εξ αυτών των 9 000 εργαζομένων θα πρέπει να επωφεληθεί, κατά μέσο όρο, από 111 περίπου ημέρες επαγγελματικής κατάρτισης συνολικά, οι οποίες κατανέμονται σε μια χρονική περίοδο πέντε ετών. Η Ρουμανία και η Ford κατέθεσαν επίσης στοιχεία σύμφωνα με τα οποία η πλειονότητα των εκπαιδευτών που θα εμπλακούν στο πρόγραμμα (έως 90 %) θα προέρχονται από εξωτερικά κέντρα ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης και ότι μεγάλο μέρος της κατάρτισης θα πραγματοποιηθεί σε χώρους εκτός του εργοστασίου (για το θέμα αυτό βλέπε επίσης τη σκέψη 18 κατωτέρω, όπου αναφέρονται οι επιλέξιμες δαπάνες για τη μεταφορά τόσο των συμμετεχόντων στα μαθήματα όσο και των εκπαιδευτών).

(17) Το κόστος του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης εκτιμήθηκε με βάση ανάλογο κόστος με το οποίο επιβαρύνθηκε η Ford για την επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων στο εργοστάσιο του Ντάγκενχαμ (Ηνωμένο Βασίλειο), προσαρμοσμένο στα επίπεδα του κόστους στη Ρουμανία, βάσει ορισμένων αρχικών προβλέψεων (τα δεδομένα του 2008 προσαρμόστηκαν στο ποσοστό πληθωρισμού που προβλέπεται για τα επόμενα έτη). Κατά συνέπεια, οι ακόλουθες δαπάνες υπολογίστηκαν ανά ημέρα επαγγελματικής κατάρτισης και για κάθε συμμετέχοντα στις σειρές μαθημάτων (χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι αποζημιώσεις των συμμετεχόντων).

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	Γενική επαγγελματική κατάρτιση	Ειδική επαγγελματική κατάρτιση
Προσανατολισμός και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών	[…] (*) EUR	[…] EUR
Αμοιβή εκπαιδευτή (2 ημέρες)	[…] EUR	[…] EUR
Δαπάνες μετακίνησης εκπαιδευτή	[…] EUR	[…] EUR
Δαπάνες μετακίνησης συμμετέχοντα	[…] EUR	[…] EUR
Μείωση αξίας εργαλείων και εξοπλισμού	[…] EUR	[…] EUR
Μίσθωση/μείωση αξίας μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης	[…] EUR	[…] EUR
Εκπαιδευτικό υλικό	[…] EUR	[…] EUR
Σύνολο	181,00 EUR	265,00 EUR

(*) Επιχειρηματικό απόρρητο.

(18) Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος (οι οποίες καλύπτουν ένα σύνολο 9 000 εργαζομένων και αναμένεται να εξασφαλιστούν για μια περίοδο 4 ετών) παρουσιάζονται κατωτέρω (ονομαστικές αξίες, σε εκατ. ευρώ):

	Ενίσχυση για γενική επαγγελματική κατάρτιση	Ενίσχυση για ειδική επαγγελματική κατάρτιση	Σύνολο
Δαπάνες εκπαιδευτή	[45-50]	[0,5-1]	[45-50]
Δαπάνες μετακίνησης εκπαιδευτή	[10-15]	[0-0,5]	[10-15]
Δαπάνες μετακίνησης συμμετέχοντα	[0-5]	[0-0,5]	[0-5]
Λοιπές δαπάνες άρθρο 4 παράγραφος 7, στοιχείο γ)	[10-15]	[0-0,5]	[10-15]
Απαξίωση	[0-5]	[0-0,5]	[0-5]
Μονάδα επαγγελματικής κατάρτισης	[5-10]	[0-0,5]	[5-10]
Προσανατολισμός και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών	[25-30]	[0-0,5]	[25-30]
Κόστος εσωτερικού εκπαιδευτή	[0-5]	[0-0,5]	[0-5]
Μισθολογικές αποζημιώσεις συμμετεχόντων	[40-45]	[0-0,5]	[40-45]
Επιλέξιμες δαπάνες εκτός μισθολογικών αποζημιώσεων	[110-115]	[1-2]	[110-120]
Μέγιστη ενίσχυση	76,96	0,47	77,44
Συνεισφορά Ford	76,96	1,42	78,39

Ενίσχυση

(19) Η ενίσχυση συνίσταται σε μία άμεση επιδότηση υπέρ της Ford Craiova, ύψους 57 εκατ. EUR για μια χρονική περίοδο πέντε ετών. Η ενίσχυση προτείνεται για τη στήριξη ενός προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, του οποίου το συνολικό κόστος εκτιμάται στα 185,5 εκατ. EUR (ονομαστική αξία), εκ των οποίων τα 155,8 εκατ. EUR αντιπροσωπεύουν επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση. Μεγάλο μέρος των επιλέξιμων δαπανών, ήτοι 153,93 εκατ. EUR, αφορούν γενική επαγγελματική κατάρτιση. Μόνον 1,88 εκατ. EUR από τις επιλέξιμες δαπάνες συνδέονται με ειδική επαγγελματική κατάρτιση. Για το σχέδιο αυτό, η Ρουμανία εφάρμοσε ποσοστό ενίσχυσης 50 % για τα μέτρα γενικής επαγγελματικής κατάρτισης και 25 % για τα μέτρα ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επομένως, το σχέδιο μπορεί να λάβει για γενική επαγγελματική κατάρτιση ενίσχυση ύψους 76,96 εκατ. EUR και για ειδική επαγγελματική κατάρτιση ενίσχυση ύψους 0,47 εκατ. EUR – συνολική ενίσχυση 77,44 εκατ. EUR. Ωστόσο, ο δικαιούχος επέλεξε τον περιορισμό της ενίσχυσης εκ μέρους του κράτους στα 57 εκατ. EUR (βλέπε, επίσης, σκέψη 15 ανωτέρω).

(20) Η Ρουμανία υποστηρίζει ότι, επειδή δεν θα ήταν ρεαλιστικό να εκτιμηθεί εκ των προτέρων το ακριβές κόστος για κάθε σειρά μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης ενός προγράμματος που εξελίσσεται σε μία χρονική περίοδο πέντε ετών, είναι απαραίτητο να δοθεί στον δικαιούχο της ενίσχυσης κάποια ελευθερία για αναδιανομή της ενίσχυσης μεταξύ των διαφορετικών επιλέξιμων δαπανών σε περίπτωση που οι πραγματικές δαπάνες με τις οποίες θα επιβαρυνθεί διαφέρουν σε σχέση με τις αρχικά υπολογισθείσες δαπάνες. Αυτή η ευελιξία θα επέτρεπε στον δικαιούχο να βελτιστοποιήσει την πρόοδο του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, τηρώντας παράλληλα το περιεχόμενο της επαγγελματικής κατάρτισης, τον όγκο και το συνολικό ποσοστό της ενίσχυσης.

(21) Στα έγγραφα που κατατέθηκαν τον Ιούλιο του 2009, η Ρουμανία πρότεινε επίσης η ενίσχυση να καταβάλλεται στον δικαιούχο προκαταβολικά, σε διαστήματα που θα καθορίζονταν από κοινού με τον τελευταίο (για παράδειγμα, τριμηνιαίως), βάσει των αιτούμενων πρότυπων δαπανών. Οι πραγματικές δαπάνες που θα καταγράφονταν στη διάρκεια κάθε οικονομικού έτους θα έπρεπε στη συνέχεια να ελεγχθούν από εσωτερικούς ελεγκτές του δικαιούχου, ενώ οι πληρωμές της ενίσχυσης θα έπρεπε να προσαρμοστούν ετησίως στα ανώτατα όρια του εφαρμοζόμενου ποσοστού. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την καταβολή της ενίσχυσης θα έπρεπε να οριστούν με ειδική ρουμανική κανονιστική πράξη.

3. ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 82 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

(22) Στην απόφαση κίνησης επίσημης διαδικασίας έρευνας της 10ης Σεπτεμβρίου 2008 η Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις όσον αφορά τις ακόλουθες πτυχές: την αιτιολόγηση της ενίσχυσης, τη δημιουργία κινήτρων/την αναγκαιότητα της ενίσχυσης, τη σώρευση περιφερειακής ενίσχυσης και ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και τη συμμόρφωση με την ονομαζόμενη «αρχή Deggendorf» (όλες αυτές οι πτυχές συζητούνται στη συνέχεια).

Δημιουργία κινήτρων/αναγκαιότητα

(23) Ειδικότερα, τα προβλήματα που επεσήμανε η Επιτροπή ήταν: i) εάν η εταιρεία Ford θα ήταν ούτως ή άλλως αναγκασμένη να εξασφαλίσει μέρος της επαγγελματικής κατάρτισης που δηλώνεται ως επιλέξιμη για ενίσχυση, τουλάχιστον για το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό, ώστε να μπορέσει να εκμεταλλευτεί ένα εργοστάσιο το οποίο εισάγει τεχνολογία παραγωγής τελευταίας γενιάς· και ii) εάν η εταιρεία ήταν ουσιαστικά υποχρεωμένη βάσει της ευρωπαϊκής/ρουμανικής νομοθεσίας σε θέματα ασφάλειας να εξασφαλίσει μέρος της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της ενότητας «Ασφάλεια». Σε αυτή την περίπτωση, η ενίσχυση δεν θα ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ διότι θα επιδοτούσε επαγγελματική κατάρτιση η οποία θα παρεχόταν ούτως ή άλλως και επομένως δεν θα «προωθούσε την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων».

Αιτιολόγηση

(24) Η Επιτροπή έθεσε το πρόβλημα της αιτιολόγησης συγκεκριμένων τμημάτων της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης για τους μελλοντικούς υπαλλήλους, από τη στιγμή που η Ford είχε τη δυνατότητα να προσλάβει νέους εξειδικευμένους υπαλλήλους.

Σώρευση/Άυλα περιφερειακά μειονεκτήματα

(25) Η απόφαση κίνησης διαδικασίας έρευνας ανέγειρε το πρόβλημα που αναφέρεται στο μέτρο στο οποίο τμήματα της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης θα αποκαθιστούσαν τα άυλα περιφερειακά μειονεκτήματα, που εκδηλώνονται ως έλλειμμα δεξιοτήτων του υφιστάμενου εργατικού δυναμικού και ήδη αντισταθμίζονται μέσω της περιφερειακής ενίσχυσης για επενδύσεις που χορηγήθηκε στην εταιρεία το 2008 ([14]).

Η αρχή Deggendorf

(26) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, ([15]) δεν μπορεί να καταβληθεί νέα ενίσχυση πριν από τη συνολική επιστροφή μη συμβατής ενίσχυσης που έχει χορηγηθεί προηγούμενα. Κατά την ημερομηνία κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας, οι ρουμανικές αρχές δεν μπόρεσαν να αποδείξουν τη συνολική επιστροφή της ενίσχυσης που χορηγήθηκε για την ιδιωτικοποίηση της βιομηχανίας της Κραϊόβα, η οποία είχε χαρακτηριστεί ασύμβατη με τη συνθήκη ΕΚ (νυν ΣΛΕΕ) εκ μέρους της Επιτροπής στις 27 Φεβρουαρίου 2008 ([16]).

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

(27) Μετά την κίνηση της διαδικασίας έρευνας, η Ρουμανία υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικές με: i) τη νομική βάση για την αξιολόγηση της συμβατότητας της ενίσχυσης με τη συνθήκη· ii) τη δημιουργία κινήτρων μέσω της ενίσχυσης· iii) τη συμμόρφωση με τη λεγόμενη αρχή Deggendorf.

Νομική βάση της αξιολόγησης

(28) Η Ρουμανία υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της ασφάλειας δικαίου, η ενίσχυση θα έπρεπε να αξιολογηθεί βάσει των εν ισχύ κριτηρίων κατά την ημερομηνία της κοινοποίησης (Απρίλιος 2008). Κατά τον χρόνο αυτό, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση ([17]) ήταν ακόμη εν ισχύ, ενώ ο γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία ενισχύσεων ([18]) (ο λεγόμενος στη συνέχεια «ΑΚΚ») δημοσιεύθηκε στις 9 Αυγούστου 2008 και τέθηκε σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευση.

(29) Η Ρουμανία θεωρεί ότι τα αντίστοιχα κριτήρια αξιολόγησης που απορρέουν από τον κανονισμό ΑΚΚ διαφέρουν εν μέρει από εκείνα που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Επίσης, υπογραμμίζει ότι, για τους σκοπούς της κοινοποίησης, έλαβε υπόψη μέγιστα ποσοστά ενίσχυσης της τάξης του 50 % για τη γενική ενίσχυση και 25 % για την ειδική ενίσχυση, όπως απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001, και όχι εκείνα που απορρέουν από τον ΑΚΚ, της τάξης του 60 % για τη γενική επαγγελματική κατάρτιση και 25 % για την ειδική επαγγελματική κατάρτιση.

(30) Επίσης, η Ρουμανία είναι της γνώμης ότι, με βάση τις αποφάσεις της αναφορικά με την *Ford Genk* ([19]) και την *GM Antwerp* ([20]), η Επιτροπή υιοθέτησε έναν άκαμπτο χειρισμό όσον αφορά την αξιολόγηση της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση βάσει του κριτηρίου της δημιουργίας κινήτρων, ο οποίος δεν συμβαδίζει με τον γενικό χειρισμό της Επιτροπής αναφορικά με την ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση και με τους στόχους της ατζέντας της Λισαβόνας.

([14]) Βλέπε υποσημείωση 4.

([15]) Σχετικές υποθέσεις Τ-244/93 και Τ-486/93 *TWD/Επιτροπή*, Συλλογή 1997, σ. II-2265 και η υπόθεση C-355/95 P *TWD/Επιτροπή* Συλλογή 1997, σ. I-2549

([16]) Βλέπε υποσημείωση 4.

([17]) ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20.

([18]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

([19]) Απόφαση 2006/938/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2006, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 40/2005 (πρώην N 331/2005) την οποία προτίθεται να χορηγήσει το Βέλγιο στην Ford Genk (ΕΕ L 366 της 21.12.2006, σ. 32).

([20]) Απόφαση 2007/612/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2007, σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 14/06 που προτίθεται να χορηγήσει το Βέλγιο υπέρ της General Motors Belgium στην Αμβέρσα (ΕΕ L 243 της 18.9.2007, σ. 71).

Δημιουργία κινήτρων

(31) Αναγκαιότητα. Καταρχήν, η Ρουμανία υποστηρίζει ότι, απουσία της ενίσχυσης, η εταιρεία θα σχεδίαζε ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης λιγότερο φιλόδοξο, επιλέγοντας να εξασφαλίσει για τους υπαλλήλους της μόνο την επαγγελματική κατάρτιση που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία του εργοστασίου (που αντιπροσωπεύει περίπου το 17 % του προτεινόμενου προγράμματος, για το οποίο οι δαπάνες καλύπτονται εξ ολοκλήρου από την εταιρεία) και λιγότερο από τη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση.

(32) Υποστηρίχθηκε ότι η Ford θα μπορούσε να λειτουργήσει το εργοστάσιο της Κραϊόβα χωρίς να εξασφαλίσει τη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που θεωρείται επιλέξιμη για ενίσχυση, καθώς το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό έχει εμπειρία στην παραγωγή αυτοκινήτων, ενώ η νέα τεχνολογία που αναμένεται να χρησιμοποιηθεί στο εργοστάσιο καθιστά δυνατή τη μάθηση μέσω της πρακτικής, διαδικασία που επιβεβαιώθηκε και σε άλλες εγκαταστάσεις της Ford όπου στην πράξη αυτή η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση δεν ήταν εξασφαλισμένη.

(33) Η Ρουμανία παρέχει επιπλέον λεπτομερείς επεξηγήσεις σχετικά με τη διαφορά ανάμεσα στις σειρές μαθημάτων που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του εργοστασίου (οι οποίες χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από την εταιρεία) και τις συμπληρωματικές σειρές μαθημάτων («χρήσιμες, αλλά όχι απαραίτητες») για κάθε ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης.

(34) Ασφάλεια: η πλειονότητα των σειρών μαθημάτων που διατίθενται στο πλαίσιο αυτών των 4 προτεινόμενων θεματικών υποενοτήτων (βασική επαγγελματική κατάρτιση σχετικά με την ασφάλεια στο χώρο εργασίας, ασφαλής χρήση εργαλείων, μηχανημάτων και ατομικού εξοπλισμού προστασίας, ασφάλεια πεζών, προσδιορισμός και πρόληψη κινδύνων) θεωρούνται απαραίτητες για την εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας στον χώρο εργασίας. Ορισμένες από αυτές τις σειρές μαθημάτων παρέχονται για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ευρωπαϊκή και ρουμανική νομοθεσία σε θέματα ασφάλειας, ενώ άλλες έχουν ως άξονα την τήρηση των εσωτερικών προτύπων ασφάλειας στο πλαίσιο του εργοστασίου της Ford. Όσον αφορά την Ford, η Ρουμανία εξηγεί ότι εφαρμόζει εσωτερικά πρότυπα ασφάλειας τα οποία υπερβαίνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, τόσο οι σειρές μαθημάτων σε θέματα ασφάλειας που επιβάλλονται από το νόμο όσο και αυτές που ανταποκρίνονται στην εσωτερική πολιτική ασφάλειας της εταιρείας δεν θεωρούνται επιλέξιμες για ενίσχυση. Το κόστος τους θα καλυφθεί εξ ολοκλήρου από την εταιρεία. Η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση σε θέματα ασφάλειας, για την οποία ζητείται ενίσχυση ύψους 3,2 εκατ. EUR, συνιστά μεμονωμένη εκπαίδευση ώστε να ενισχυθεί στη συνέχεια η ευαισθητοποίηση και η αλλαγή συμπεριφοράς και εξατομικευμένη επαγγελματική κατάρτιση για επιλεγμένους υπαλλήλους «πρότυπα». Αυτοί οι τύποι επαγγελματικής κατάρτισης είναι χρήσιμοι για τους υπαλλήλους, όμως δεν είναι απαραίτητοι για την εταιρεία.

(35) Βασικές δεξιότητες: αυτή η ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης έχει ως στόχο την υποστήριξη της προσωπικής ανάπτυξης των ατόμων και συνδέεται σε πολύ μικρό βαθμό με την αποτελεσματική διεξαγωγή της δραστηριότητας. Σημαντικό μέρος της επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχεται στο πλαίσιο αυτής της ενότητας αφορά γενικές δεξιότητες πληροφορικής, τη γνώση της αγγλικής γλώσσας, μαθήματα γλώσσας και αριθμητικής κ.λπ. Για παράδειγμα, βασικός στόχος των μαθημάτων γλώσσας και αριθμητικής είναι η συμπλήρωση των κενών που διαπιστώνονται στους ενήλικες που ασκούν δραστηριότητες σε βιομηχανικούς τομείς σε ολόκληρο τον κόσμο, ανεξάρτητα από το επίπεδο της προετοιμασίας. Τα μαθήματα γλώσσας και αριθμητικής δεν είναι απαραίτητα για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας διότι η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στο εργοστάσιο βασίζεται στα συστήματα Visual Factory (Οπτικό Εργοστάσιο) τα οποία παρέχουν απλοποιημένες οπτικές οδηγίες εργασίας. Στόχος των μαθημάτων γλώσσας και αριθμητικής είναι να τελειοποιήσουν την ικανότητα των υπαλλήλων να διατυπώνουν ιδέες/έννοιες και να τις κοινοποιούν άνετα, όπως επίσης να ερμηνεύουν τις αλλαγές στο περιβάλλον από ποσοτικής άποψης. Ομοίως, η ενότητα αυτή περιλαμβάνει επαγγελματική κατάρτιση για την παροχή βασικών διοικητικών δεξιοτήτων στους υπαλλήλους όλων των επιπέδων. Κατά την άποψη της Ρουμανίας, οι δεξιότητες αυτές είναι επωφελείς για όλες τις κατηγορίες υπαλλήλων, ανεξαρτήτως επιπέδου σπουδών. Αυτό το είδος εκπαίδευσης ωφελεί ιδιαίτερα τους υπαλλήλους, βελτιώνει την ποιότητα της ζωής τους και παράγει θετικά αποτελέσματα για την περιφέρεια και την εταιρεία συνολικά.

(36) Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας: γενικός στόχος αυτής της ενότητας επαγγελματικής κατάρτισης είναι η παροχή γενικών γνώσεων σε επίπεδο λειτουργίας και διαχείρισης. Τρία πεδία επαγγελματικής κατάρτισης παρέχουν διοικητικές δεξιότητες ειδικά για τις ανάγκες της εταιρείας (Ειδικά συστήματα πληροφορικής της Ford, Λειτουργικές διαδικασίες της Ford, Εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου της Ford), και οι δαπάνες τους καλύπτονται εξ ολοκλήρου από την Ford. Η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση εξασφαλίζει τη συγκέντρωση ορισμένων δεξιοτήτων που σε μεγάλο βαθμό μπορούν να μεταφερθούν σε άλλες εταιρείες ή βιομηχανικούς τομείς σε γενικά πεδία, όπως είναι οι δεξιότητες διαχείρισης έργου, το ανθρώπινο δυναμικό, οι προμήθειες, τα χρηματοοικονομικά, το πρόγραμμα 6 Σίγμα (μεθοδολογία για μείωση των σφαλμάτων σε επαναλαμβανόμενες διαδικασίες που εφαρμόζεται σε πολυάριθμους βιομηχανικούς τομείς), καθώς και εξατομικευμένη επαγγελματική κατάρτιση για υπαλλήλους «πρότυπα», η οποία αναμφίβολα ωφελεί την εταιρεία δεδομένου ότι βελτιώνει τον χώρο εργασίας συμβάλλοντας στην ομοιογένεια των ιεραρχιών, ευνοεί ωστόσο κατά βάση τους συμμετέχοντες καθιστώντας τους πιο ελκυστικούς στην αγορά εργασίας. Για τη συγκεκριμένη ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης ζητείται ενίσχυση ύψους έως 4,33 εκατ. EUR.

(37) Βιομηχανική εξειδίκευση: η ενότητα αυτή περιλαμβάνει επαγγελματική κατάρτιση που υπερβαίνει το επίπεδο προετοιμασίας που είναι απαραίτητο για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας. Οι σειρές μαθημάτων που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των συνήθων υποχρεώσεων στο πλαίσιο της παραγωγής, ήτοι λανσάρισμα, συντήρηση και μηχανικοί ταινιόδρομοι, ρομποτική και αυτοματισμός, χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από την εταιρεία. Συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση παρέχεται σε δύο γενικά πεδία: τη βελτίωση των δεξιοτήτων στις ειδικότητες του ηλεκτρολόγου/μηχανικού (που αυξάνει τις ευκαιρίες πρόσληψης των εργαζομένων, αν και δεν είναι απαραίτητη για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας) και την αυξημένη (εκτενή) συντήρηση, αυτοματισμό και ρομποτική. Και στις δύο περιπτώσεις, οι εργαζόμενοι μαθαίνουν να χρησιμοποιούν διαφορετικά εργαλεία υψηλής τεχνολογίας, άλλα από εκείνα τα οποία χειρίζονται στον πραγματικό χώρο εργασίας. Αυτή η ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης χαρακτηρίζεται επιλέξιμη για ενίσχυση έως 18,9 εκατ. EUR.

(38) Πέραν αυτού, η Ρουμανία θεωρεί ότι η δημιουργία κινήτρων από την προτεινόμενη ενίσχυση πρέπει να αξιολογηθεί για το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης στο σύνολό του και όχι ξεχωριστά για κάθε θεματική ενότητα ή μεμονωμένη σειρά μαθημάτων. Η μεμονωμένη αξιολόγηση των θεματικών ενοτήτων επαγγελματικής κατάρτισης και/ή των σειρών μαθημάτων, εκτός γενικού πλαισίου, μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλά αποτελέσματα. Μία τέτοια μεμονωμένη αξιολόγηση δεν θα λάμβανε υπόψη την προστιθέμενη αξία του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης στο σύνολό του, η οποία είναι μεγαλύτερη από την απλή άθροιση των οφελών που προέρχονται από την επαγγελματική κατάρτιση στις συγκεκριμένες θεματικές ενότητες.

(39) Αιτιολόγηση. Όσον αφορά την αιτιολόγηση της επαγγελματικής κατάρτισης που αναμένεται να εξασφαλιστεί για τους πρόσφατα προσληφθέντες υπαλλήλους, η Ρουμανία διαχωρίζει το ζήτημα της (αναντίρρητης) δυνατότητας της εταιρείας να προσλάβει νέους εξειδικευμένους υπαλλήλους από το ζήτημα του εάν η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση είναι αιτιολογημένη στην περίπτωσή τους. Η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση παρέχει γενικές δεξιότητες που δεν είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας, είναι ωστόσο αιτιολογημένη και επωφελής για όλες τις κατηγορίες υπαλλήλων, ανεξαρτήτως σπουδών.

(40) Άυλα περιφερειακά μειονεκτήματα. Όσον αφορά το μέτρο στο οποίο η ενίσχυση για την προτεινόμενη επαγγελματική κατάρτιση αντισταθμίζει τα άυλα περιφερειακά μειονεκτήματα, που εκδηλώνονται ως έλλειμμα δεξιοτήτων και τα οποία ήδη αντισταθμίζονται μέσω περιφερειακής ενίσχυσης, η Ρουμανία υποστηρίζει ότι τα μέτρα περιφερειακής ενίσχυσης για επενδύσεις και για επαγγελματική κατάρτιση έχουν διαφορετικούς στόχους (και επομένως εστιάζουν σε διαφορετικά προβλήματα) και καλύπτουν διακριτές επιλέξιμες δαπάνες. Στόχος της περιφερειακής ενίσχυσης για επενδύσεις είναι η στήριξη επενδύσεων που πραγματοποιούνται σε μειονεκτικές περιφέρειες της ΕΕ, ενώ ο σκοπός της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση είναι η αποκατάσταση του προβλήματος των ανεπαρκών επενδύσεων σε επαγγελματική κατάρτιση, φαινόμενο που παρατηρείται σε επίπεδο ολόκληρης της Ένωσης. Πέραν τούτου, η «κατανομή» των οφελών της περιφερειακής ενίσχυσης είναι αντίστροφη από την κατανομή των οφελών της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση: ενώ τα πρώτα είναι κυρίως υπέρ του επενδυτή, τα τελευταία ευνοούν περισσότερο τους εργαζομένους.

(41) Επίσης, η Ρουμανία υπογραμμίζει ότι το «άυλο» περιφερειακό μειονέκτημα που απορρέει από το τοπικό έλλειμμα δεξιοτήτων δεν αντιπροσωπεύει ένα από τα κριτήρια επιλογής των μειονεκτικών περιφερειών της ΕΕ – κριτήρια που περιλαμβάνουν το επίπεδο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το ποσοστό ανεργίας, την πυκνότητα του πληθυσμού κ.λπ. Εξάλλου, η Επιτροπή ενέκρινε στο παρελθόν ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση μεταξύ άλλων με το επιχείρημα ότι θα συνέβαλαν στην υπέρβαση του ανταγωνιστικού μειονεκτήματος που προκύπτει από τη χαμηλή εξειδίκευση του τοπικού εργατικού δυναμικού (*Webasto*, ([21]) *Vauxhall Motors* ([22]).

(42) Επίσης, το σκεπτικό σύμφωνα με το οποίο τα σχέδια που έλαβαν περιφερειακή ενίσχυση για επενδύσεις δεν θα έπρεπε να λάβουν και ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση θα έπληττε σαφώς τις μειονεκτικές περιφέρειες της Ένωσης εφόσον θα απέκλειε τη δυνατότητά τους να λάβουν ενίσχυση για τη στήριξη προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

Η αρχή Deggendorf

(43) Η Ρουμανία παρουσίασε τεκμηρίωση που αποδείκνυε την επιστροφή εκ μέρους της Ford Motor Company της μη συμβατής ενίσχυσης που είχε λάβει για ιδιωτικοποίηση, ύψους 27 εκατ. EUR ([23]) και του προκύπτοντος τόκου στις 27 Ιουνίου 2008. Κατά συνέπεια, η Ρουμανία θεωρεί ότι η κοινοποιούμενη ενίσχυση είναι σύμφωνη με τη λεγόμενη αρχή Deggendorf.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

(44) Η Ford υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στις 18 Δεκεμβρίου 2008 υποστηρίζοντας τα γεγονότα και τα επιχειρήματα που παρουσιάζονται από τη Ρουμανία και προσθέτοντας συμπληρωματικά επιχειρήματα σχετικά με τη δημιουργία κινήτρων στο πλαίσιο της προτεινόμενης ενίσχυσης.

Σημαντική ίδια συμμετοχή

(45) Η Ford υπογραμμίζει ότι ένα σημαντικό τμήμα αυτού του εκτενούς προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους - ύψους 128,5 εκατ. EUR από το συνολικό κόστος που εκτιμάται στα 185,5 εκατ. EUR για ολόκληρο το σχέδιο. Επιπλέον, η επαγγελματική κατάρτιση που είναι είτε υποχρεωτική από τον νόμο και/ή απαραίτητη για τη λειτουργία του εργοστασίου δεν δηλώθηκε ως επιλέξιμη για ενίσχυση, αναμένοντας να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου από την εταιρεία. Το τμήμα της ειδικής για την εταιρεία επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο εκτιμάται στα 29,7 εκατ. EUR περίπου, έχει ήδη αρχίσει να παρέχεται για το υπάρχον εργατικό δυναμικό το 2009.

Οι περιορισμένες στρεβλωτικές επιπτώσεις της ενίσχυσης

(46) Όσον αφορά τις πιθανές στρεβλωτικές επιπτώσεις της ενίσχυσης, η Ford υπογραμμίζει ότι το πρόγραμμα προϋποθέτει, γενικά, μία γενική επαγγελματική κατάρτιση, από την οποία επωφελούνται κατά βάση οι εργαζόμενοι, ενώ η εταιρεία μόνον έμμεσα. Κατά συνέπεια, οι στρεβλωτικές επιπτώσεις της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση θα έπρεπε να είναι μόνον δευτερεύουσες και έμμεσες. Επομένως, η Ford θεωρεί ότι οι αιτιολογικές σκέψεις σχετικά με την επίδραση της ενίσχυσης στη «διάρθρωση των σχετικών αγορών» και «τα χαρακτηριστικά του τομέα της βιομηχανίας» δεν συνδέονται με τη γενική επαγγελματική κατάρτιση διότι η σχεδιαζόμενη παραγωγή και οι τεχνικές δυνατότητες δεν μεταβάλλονται. Αντίθετα, η ειδική επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να βελτιώσει άμεσα την παραγωγικότητα της εταιρείας και κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να επηρεάσει τη θέση στην αγορά. Παρ' όλα αυτά, η ειδική επαγγελματική κατάρτιση αντιπροσωπεύει μόνον ένα μικρό τμήμα της προτεινόμενης συμπληρωματικής κατάρτισης.

([21]) Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την κρατική ενίσχυση στην υπόθεση N 653/2005, Ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση υπέρ της Webasto Πορτογαλίας (ΕΕ C 306 της 15.12.2006, σ. 14).

([22]) Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την κρατική ενίσχυση στην υπόθεση C 23/2007, Ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση υπέρ της Vauxhall του λιμανιού του Ellesmere (ΕΕ C 243 της 17.10.2007, σ. 4).

([23]) Βλέπε υποσημείωση 4.

Αναγκαιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης

(47) Όσον αφορά το μέτρο στο οποίο είναι πιθανό τμήματα της κοινοποιούμενης επαγγελματικής κατάρτισης που είναι ορθά επιλέξιμη για ενίσχυση να μην είναι αναγκαίο να προσφερθούν για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τα εσωτερικά πρότυπα της εταιρείας σε θέματα ασφάλειας, η Ford υπογραμμίζει ότι αυτή η συλλογιστική εισάγει κανονιστικές στρεβλώσεις ομοιομορφίας κατά τρόπο δυσμενή: στην περίπτωση κατά την οποία μόνον οι εταιρείες με μειωμένα εσωτερικά πρότυπα ασφάλειας μπορούν να επωφεληθούν από ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση, οι εταιρείες τελικά θα αποθαρρύνονταν από το να ενισχύσουν τα εσωτερικά πρότυπα ασφαλείας τους. Κατά συνέπεια, η Ford αναρωτιέται κατά πόσον η προτεινόμενη ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση, η οποία θα πρέπει οπωσδήποτε να χορηγηθεί στον δικαιούχο, θα έπρεπε να καθοριστεί σύμφωνα με κάποια αντικειμενικά κριτήρια, εφαρμόσιμα για όλες τις εταιρείες ενός τομέα, και όχι σύμφωνα με τα εσωτερικά πρότυπα της εταιρείας. Επιπλέον, μέσω αυτού του σχεδίου επενδύσεων, η Ford θα καταστεί μέχρι το έτος 2012 ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης της Ρουμανίας. Οι επενδύσεις αυτού του είδους διαδραματίζουν τον ρόλο του «φάρου» στην οικονομία, ενώ η ρουμανική κυβέρνηση υποστηρίζει τα σχέδια της Ford να μετατρέψει το εργοστάσιο της Κραϊόβα σε πρότυπο για άλλους εργοδότες και νέους επενδυτές.

(48) Επίσης, η Ford υπογραμμίζει ότι, σε γενικότερο επίπεδο, η δηλούμενη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που είναι επιλέξιμη για ενίσχυση δεν είναι απαραίτητη για τη λειτουργία του εργοστασίου, λαμβάνοντας υπόψη το σύστημα «παραγωγής με μειωμένο κόστος και με αυξημένη αποδοτικότητα» που εφαρμόζεται σήμερα στον όμιλο της Ford. Με την πάροδο του χρόνου, οι παραγωγοί αυτοκινήτων μετακινήθηκαν από την «παραγωγή σειράς» προς την «παραγωγή με μειωμένο κόστος», εξέλιξη η οποία προϋποθέτει ιδιαίτερα μια αλλαγή συμπεριφοράς, υπό την έννοια της αύξησης της εξουσιοδότησης σε όλα τα επίπεδα εσωτερικής οργάνωσης. Το μη επιλέξιμο τμήμα του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης θα ήταν επαρκές για να επιφέρει αυτή την αλλαγή συμπεριφοράς.

Άυλο περιφερειακό μειονέκτημα

(49) Η Ford υποστηρίζει τα επιχειρήματα που προέβαλε η Ρουμανία όσον αφορά την ιδέα μιας πιθανής κάλυψης της περιφερειακής ενίσχυσης για επενδύσεις και μιας ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση σε σχέση με τα άυλα περιφερειακά μειονεκτήματα υπό τη μορφή περιορισμένων δεξιοτήτων, όντας επίσης της γνώμης ότι θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη και το επίπεδο των ικανοτήτων και των σπουδών σε μια περιφέρεια κατά την αξιολόγηση των θετικών εξωτερικών αποτελεσμάτων ενός προτεινομένου μέτρου ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση.

Αντίθετη υπόθεση

(50) Η Ford παρουσιάζει μια σύγκριση μεταξύ του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο εξασφάλισε για το εργοστάσιό της στην Αγία Πετρούπολη και του προτεινόμενου προγράμματος που αναμένεται να υλοποιηθεί στο εργοστάσιο της Κραϊόβα. Στόχος της σύγκρισης είναι να αποδειχθεί ότι η διαχείριση του εργοστασίου της Ford μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενός προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης λιγότερο φιλόδοξου από εκείνο που προτείνεται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα και, επομένως, ότι η ενίσχυση για τη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που εξασφαλίζεται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα συμβάλει στη δημιουργία κινήτρων.

(51) Η Ford θεωρεί ότι η σύγκριση μεταξύ αυτών των δύο σχεδίων επαγγελματικής κατάρτισης είναι κατάλληλη για τους εξής λόγους:

— Παραγωγή: στην Αγία Πετρούπολη η Ford ανέλαβε ένα εργοστάσιο που προηγουμένως παρήγαγε μεγάλους κινητήρες για τη ναυπηγική βιομηχανία και για την αμυντική βιομηχανία, ενώ στο εργοστάσιο της Κραϊόβα παράγονταν αυτοκίνητα. Στο εργοστάσιο της Αγίας Πετρούπολης η Ford παράγει μόνο αυτοκίνητα (από το 2002, παραλλαγές του μοντέλου Ford Focus II, ενώ το 2009 το μοντέλο Ford Mondeo), ενώ στην Κραϊόβα θα παράγει τόσο αυτοκίνητα όσο και κινητήρες. Το εργοστάσιο στην Αγία Πετρούπολη δεν διαθέτει εργαστήριο πρέσας, όπως το εργοστάσιο στην Κραϊόβα. Παρά τις διαφορές αυτές, η Ford θεωρεί ότι τόσο οι αρχικές συνθήκες του εργοστασίου στην Κραϊόβα όσο και εκείνες στο εργοστάσιο της Αγίας Πετρούπολης είναι συγκρίσιμες διότι και τα δύο εργοστάσια αγοράσθηκαν με σκοπό να εισαχθούν νέες γραμμές παραγωγής αυτοκινήτων. Οι δύο βιομηχανίες χρησιμοποιούν το ίδιο «Σύστημα Παραγωγής Ford» («ΣΠΓ»), ενώ τα στάδια παραγωγής είναι παράλληλα, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου δεξιοτήτων που επιβάλλεται στο εργατικό δυναμικό.

— Εργατικό δυναμικό: στην περίπτωση του εργοστασίου στην Αγία Πετρούπολη, η Ford δεν παρέλαβε και το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό. Γενικά, οι νεοπροσληφθέντες υπάλληλοι ήταν, κατά μέσο όρο, νεότεροι, με μεγαλύτερη εξειδίκευση και με λιγότερη εμπειρία από ό,τι το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό στο εργοστάσιο της Κραϊόβα. Παρά τις διαφορές αυτές, η Ford είναι της άποψης ότι θα μπορούσε να γίνει μία πρώτη σύγκριση μεταξύ του εργατικού δυναμικού των δύο εργοστασίων. Και στα δύο το εργατικό δυναμικό ήταν εξοικειωμένο με τις συνθήκες εργασίας των χωρών χωρίς οικονομία της αγοράς, μία αρχική κατάσταση που εκφράζεται, για παράδειγμα, σε μία διαφορετική παιδεία ασφάλειας συγκριτικά με τους δυτικούς ομολόγους τους και σε ανεπαρκή λειτουργική και διαχειριστική εμπειρία στο πλαίσιο μιας πολυεθνικής εταιρείας (ανεξάρτητα από το επίπεδο της προετοιμασίας).

(52) Η διάρθρωση του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης στο εργοστάσιο της Αγίας Πετρούπολης ήταν παρόμοια με εκείνη που προτάθηκε για το εργοστάσιο της Κραϊόβα. Παρ' όλα αυτά, για το εργοστάσιο της Αγίας Πετρούπολης, η Ford εξασφάλισε μόνο την ελάχιστη απαραίτητη επαγγελματική κατάρτιση, ενώ τα μέλη του προσωπικού με διοικητικά καθήκοντα επωφελήθηκαν από περισσότερες σειρές μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης από ό,τι οι εργαζόμενοι χωρίς υψηλή εξειδίκευση. Η παραγωγή ξεκίνησε το 2002 μόνο με το ελάχιστον επίπεδο επαγγελματικής κατάρτισης που ήταν απαραίτητο για την εκπλήρωση των απαιτήσεων ποιότητας και ασφάλειας της Ford.

(53) Η Ford προσομοίωσε το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης της Αγίας Πετρούπολης εφαρμόζοντάς το στους 9 000 υπαλλήλους του εργοστασίου της Κραϊόβα. Το συμπέρασμα στο οποίο έφτασε ήταν ότι ένα πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης όπως αυτό της Αγίας Πετρούπολης θα ανερχόταν συνολικά σε ένα ποσοστό της τάξης του 26 % περίπου της επαγγελματικής κατάρτισης που θα προτεινόταν να εξασφαλισθεί για το εργοστάσιο της Κραϊόβα. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αυτό θα εξασφάλιζε μόνο το 57 % της ενότητας επαγγελματικής κατάρτισης για την Ασφάλεια, το 2 % της ενότητας Βασικές δεξιότητες, το 30 % της ενότητας Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας και το 47 % της ενότητας Βιομηχανική εξειδίκευση που προτείνονται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα.

6. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

6.1. **Η ύπαρξη της ενίσχυσης**

(54) Το κοινοποιούμενο από τη Ρουμανία μέτρο υπέρ της Ford Craiova πληροί το σύνολο των διατάξεων ώστε να συνιστά κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Το μέτρο συνίσταται σε μία άμεση επιδότηση που χορηγείται από τους δημόσιους πόρους του ρουμανικού κράτους. Επίσης, το μέτρο είναι επιλεκτικό δεδομένου ότι αφορά μεμονωμένη οικονομική στήριξη που χορηγείται *ad hoc*, σε ένα μόνο δικαιούχο, την Ford Craiova. Ο δικαιούχος θα ευνοηθεί από το μέτρο, διότι θα απαλλαγεί κατά ένα μέρος από το κόστος του προγράμματος της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Το μέτρο στρεβλώνει τον ανταγωνισμό διότι ευνοεί τη δικαιούχο εταιρεία σε σχέση με τους ανταγωνιστές οι οποίοι δεν επωφελούνται από παρόμοια ενίσχυση. Τέλος, επηρεάζονται οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών διότι ο δικαιούχος και οι ανταγωνιστές του εμπορεύονται τα προϊόντα τους κατά βάση στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στην αγορά του ΕΟΧ, καθώς και στην παγκόσμια αγορά.

6.2. **Νομική βάση της αξιολόγησης**

(55) Η Ρουμανία αιτείται την έγκριση της ενίσχυσης βάσει των κανόνων που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία της κοινοποίησης (Απρίλιος 2008). Ειδικότερα, η Ρουμανία υποστηρίζει τα εξής: i) η συμβατότητα της προτεινόμενης ενίσχυσης με τη συνθήκη πρέπει να αξιολογηθεί βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001 ([24]), που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία της κοινοποίησης ii) η Επιτροπή δεν θα έπρεπε να εφαρμόσει αναδρομικά τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία (ΑΚΚ) (δημοσιεύθηκε στις 9 Αυγούστου 2008 και τέθηκε σε ισχύ 20 ημέρες αργότερα) ([25]). και, σε γενικότερο επίπεδο, iii) ότι η αυστηρότερη εφαρμογή του κριτηρίου δημιουργίας κινήτρων με βάση την απόφαση για την Ford *Genk* ([26]) και τη *GM Antwerp* ([27]) δεν είναι σύμφωνη με τη γενική προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση.

(56) Στην απόφαση για την υπόθεση *Freistaat Sachsen εναντίον Επιτροπής* ([28]), το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο διασαφήνισε τα προβλήματα που συνδέονται με την εφαρμογή *ratione temporis* των κανόνων σχετικά με την κρατική ενίσχυση με σκοπό την αξιολόγηση της συμβατότητας των κοινοποιούμενων μέτρων ενίσχυσης. Το Δικαστήριο όρισε ότι, για την αξιολόγηση της συμβατότητας, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόσει τους κανόνες, τις αρχές και τα κριτήρια που ισχύουν κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, γεγονός που προσαρμόζεται καλύτερα στο πλαίσιο του ανταγωνισμού ([29]). Υπό αυτή την έννοια, το Δικαστήριο προσθέτει «[…] η κοινοποίηση από ένα κράτος μέλος μιας σχεδιαζόμενης ενισχύσεως ή ενός καθεστώτος ενισχύσεων δεν δημιουργεί οριστικά διαμορφωμένη έννομη κατάσταση, πράγμα που θα σήμαινε ότι η Επιτροπή θα αποφαινόταν επί της συμβατότητάς τους με την κοινή αγορά εφαρμόζοντας τους κανόνες που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κοινοποιήσεως αυτής. Αντιθέτως, η Επιτροπή καλείται να εφαρμόσει τους κανόνες που ισχύουν κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεώς της, βάσει των οποίων και μόνον πρέπει να εκτιμηθεί η νομιμότητα της σχετικής αποφάσεώς της». ([30])

(57) Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει επίσης ότι σε περίπτωση που η αξιολόγηση της συμβατότητας διενεργείται βάσει κάποιων κανόνων, η Επιτροπή πρέπει να δώσει στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους όσον αφορά τη συμβατότητα της ενίσχυσης σε σχέση με τα ίδια. Είναι ενδιαφέρον να αναφερθεί ότι αυτή η διαδικαστική υποχρέωση δεν επιβάλλεται στην περίπτωση όπου οι νέοι κανόνες δεν περιέχουν σημαντικές τροποποιήσεις έναντι των προηγούμενων κανόνων ([31]).

(58) Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αξιολόγηση της συμβατότητας της ενίσχυσης με τη ΣΛΕΕ πρέπει να πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή βάσει των κανόνων και των κριτηρίων που ισχύουν κατά την ημερομηνία σύνταξης της απόφασης. Η μεμονωμένη ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση που δεν πληροί τους όρους απαλλαγής πρέπει να αξιολογηθεί άμεσα βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, που ορίζει ότι «οι ενισχύσεις που προορίζονται να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που να αντίκειται προς το κοινό συμφέρον» μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με ΣΛΕΕ. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 για τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση ([32]) αντικαταστάθηκε από τον ΑΚΚ ([33]) είκοσι ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στις 9 Αυγούστου 2009. Σύμφωνα με τα σημεία 29 και 32 και το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του ΑΚΚ, η μεμονωμένη ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση που υπερβαίνει τα 2 εκατ. EUR για ένα σχέδιο, ανεξάρτητα αν χορηγείται *ad hoc* ή βάσει ενός καθεστώτος ενίσχυσης, θα πρέπει να αξιολογηθεί μεμονωμένα από την Επιτροπή, σύμφωνα με τα κριτήρια που προκύπτουν από τις ισχύουσες πράξεις της Ένωσης. Υπό αυτή την έννοια, η Επιτροπή πρέπει να βασιστεί στην ανακοίνωση ([34]) σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων αξιολόγησης των ενισχύσεων για επαγγελματική κατάρτιση που κοινοποιούνται μεμονωμένα (στο εξής «Ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009»), η οποία δημοσιεύθηκε στις 11 Αυγούστου 2009 και τέθηκε σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευση.

(59) Συμπερασματικά, σύμφωνα με τις αρχές *Freistaat Sachsen*, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει τη συμβατότητα της κοινοποιημένης ενίσχυσης βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, στο πλαίσιο του ΑΚΚ και βάσει των κριτηρίων μεμονωμένης αξιολόγησης που προβλέπονται στην ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009.

([24]) Βλέπε υποσημείωση 17.
([25]) Βλέπε υποσημείωση 18.
([26]) Βλέπε υποσημείωση 19.
([27]) Βλέπε υποσημείωση 20.
([28]) Υπόθεση C-334/07 P, Συλλογή 2008, σ. I-9975.
([29]) Όπ.π., σκέψη (51).
([30]) Όπ.π., σκέψη (53).
([31]) Όπ.π., σκέψη (56)· βλέπε και την υπόθεση C-49/05 P *Ferriere Nord/Επιτροπή* Συλλογή 2008, απόφαση της 8ης Μαΐου 2008, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί, σημεία 68-71.
([32]) Βλέπε υποσημείωση 17.
([33]) Βλέπε υποσημείωση 18.
([34]) Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων για επαγγελματική εκπαίδευση οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα (ΕΕ C 188 της 11.8.2009, σ. 1).

(60) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αξιολόγηση της κοινοποιημένης ενίσχυσης σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια που απορρέουν από τον ΑΚΚ και από την ανακοίνωση σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις του 2009 δεν παραβιάζει τα διαδικαστικά δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών [βλέπε σκέψη (57) ανωτέρω]. Σύμφωνα με την απόφαση *Freistaat Sachsen*, η Επιτροπή πρέπει να δώσει στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την εφαρμογή των νέων κανόνων για την κοινοποιημένη ενίσχυση μόνον στο βαθμό όπου οι νέοι κανόνες εισάγουν ουσιαστικές τροποποιήσεις έναντι των προηγούμενων.

(61) Υπό αυτή την έννοια, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι στην απόφαση κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας του Σεπτεμβρίου 2008, διευκρίνισε ότι η ενίσχυση θα αξιολογηθεί βάσει του ΑΚΚ. Στα ενδιαφερόμενα μέρη δόθηκε ωστόσο η δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την αξιολόγηση της κοινοποιημένης ενίσχυσης βάσει του ΑΚΚ. Πράγματι, στις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν τον Νοέμβριο του 2008, η Ρουμανία επικαλέστηκε επιχειρήματα κατά της εφαρμογής του ΑΚΚ στην τρέχουσα υπόθεση. Η Ρουμανία υποστήριξε ειδικά το γεγονός ότι τα κριτήρια αξιολόγησης που απορρέουν από τον ΑΚΚ είναι εν μέρει διαφορετικά έναντι εκείνων που ήταν σε ισχύ παλαιότερα βάσει του κανονισμού αριθ. 68/2001, ειδικότερα όσον αφορά το επιτρεπόμενο μέγιστο ποσοστό της ενίσχυσης για γενική ενίσχυση, το οποίο αυξήθηκε από το 50 % των επιλέξιμων δαπανών βάσει του κανονισμού αριθ. 68/2001 στο 60 % των επιλέξιμων δαπανών βάσει του ΑΚΚ ([35]).

(62) Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι από την ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 δεν απορρέουν ουσιαστικές τροποποιήσεις όσον αφορά την αξιολόγηση της ενίσχυσης του τύπου που προβλέπεται στην απόφαση *Freistaat Sachsen* ([36]). Η ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 κωδικοποιεί και ενσωματώνει τις σχετικές αρχές και τα κριτήρια ελέγχου της ΕΕ όσον αφορά την κρατική ενίσχυση, όπως η ορθολογική ανάλυση των δυσλειτουργιών της αγοράς/θετικών εξωτερικών αποτελεσμάτων, η διάκριση μεταξύ γενικής επαγγελματικής κατάρτισης και ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης, ο κατάλληλος χαρακτήρας της ενίσχυσης ως μέσου πολιτικής, το κριτήριο δημιουργίας κινήτρων, η αρχή της αναλογικότητας, η ανάλυση του δυνητικού στρεβλωτικού αποτελέσματος της ενίσχυσης.

(63) Η Ρουμανία και ο δικαιούχος φαίνονται να προβληματίζονται ιδιαίτερα όσον αφορά την προτεινόμενη ερμηνεία και την αυστηρότερη εφαρμογή του λεγόμενου κριτηρίου δημιουργίας κινήτρων για την αξιολόγηση της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση. Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο προσδιορισμός αυτού του κριτηρίου από την ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 δεν μπορεί να εξειδικευθεί διότι αποτελεί ουσιαστική τροποποίηση των κανόνων αξιολόγησης. Οι αποφάσεις στις υποθέσεις της *Ford Genk* ([37]) και της *GM Antwerp* ([38]), τις οποίες η Ρουμανία παρουσιάζει ως παράδειγμα υπερβολικά αυστηρής ερμηνείας του κριτηρίου δημιουργίας κινήτρων, ουσιαστικά προηγούνται της ημερομηνίας κοινοποίησης. Το κριτήριο της δημιουργίας κινήτρων δεν προβλέπεται ρητώς στον κανονισμό αριθ. 68/2001, συνεπώς η λογική του είναι συνυφασμένη με την αξιολόγηση της συμβατότητας οποιουδήποτε μέτρου ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ και ήταν αυτονόητη στη συλλογιστική σχετικά με τον δυνητικό ρόλο της ενίσχυσης για την αποκατάσταση των δυσλειτουργιών της αγοράς από τις σκέψεις (10) και (11). Το προηγούμενο πλαίσιο σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση ([39]) του 1998 επιβεβαίωνε ήδη το κριτήριο της δημιουργίας κινήτρων ως έναν από τους βασικούς πυλώνες στους οποίους βασιζόταν η αξιολόγηση της συμβατότητας για το συγκεκριμένο είδος ενίσχυσης ([40]). Επιπλέον, στην πορεία της έρευνας, η Ρουμανία και ο δικαιούχος παρείχαν λεπτομερείς επεξηγήσεις σχετικά με τη δημιουργία κινήτρων, την αναγκαιότητα και την καταλληλότητα της προτεινόμενης ενίσχυσης, τη διαφορά ανάμεσα στο γενικό και στο ειδικό τμήμα της προτεινόμενης «επιλέξιμης» επαγγελματικής κατάρτισης και στο δυναμικό (κοινώς λεγόμενο όριο) της ενίσχυσης για στρέβλωση του ανταγωνισμού.

(64) Υπό το φως αυτών των σκέψεων, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι πληρούνται οι όροι για την αξιολόγηση της ενίσχυσης βάσει των κριτηρίων που απορρέουν από την ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 και τον κανονισμό ΑΚΚ, ενώ παράλληλα προστατεύονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών ως προς τη διαδικασία. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι στη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας δεν δέχτηκε παρατηρήσεις από την πλευρά άλλων τρίτων μερών (ανταγωνιστές του δικαιούχου κ.λπ.).

6.3. **Συμβατότητα της ενίσχυσης με τη ΣΛΕΕ**

(65) Η ανακοίνωση σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 ορίζει τα κριτήρια αξιολόγησης της συμβατότητας με την ΣΛΕΕ ενισχύσεων επαγγελματικής κατάρτισης που υπερβαίνουν τα 2 εκατ. EUR, ανεξάρτητα αν χορηγούνται *ad hoc* ή βάσει ενός καθεστώτος ενισχύσεων, που πρόκειται να χορηγηθούν σε μεμονωμένες επιχειρήσεις. Η αξιολόγηση της συμβατότητας αυτών των μέτρων προϋποθέτει τη σύγκριση των θετικών αποτελεσμάτων της προτεινόμενης ενίσχυσης έναντι των αρνητικών επιπτώσεων αυτής, στο πλαίσιο της αξιολόγησης του μέτρου σύμφωνα με την αρχή ότι τα θετικά αποτελέσματα βαρύνουν περισσότερο από τα αρνητικά.

([35]) Άρθρο 39 παράγραφος 2 του ΑΚΚ.
([36]) Βλέπε υποσημείωση 28.
([37]) Βλέπε υποσημείωση 19.
([38]) Βλέπε υποσημείωση 20.

([39]) Ανακοίνωση της Επιτροπής – Το Πλαίσιο αναφορικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση (ΕΕ C 343 της 11.11.1998, σ. 10).

([40]) Σημεία 27-28 του πλαισίου σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 1998. Το σημείο 28, για παράδειγμα, προέβλεπε τα κάτωθι: «Προκειμένου να προσδιοριστεί η δημιουργία κινήτρων, η Επιτροπή θα αναλύσει τον βαθμό στον οποίο η ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση ενθαρρύνει τις εταιρείες να υιοθετήσουν περισσότερα μέτρα όσον αφορά την επαγγελματική κατάρτιση από ό,τι θα έκαναν κανονικά ή να διαθέσουν περισσότερα κεφάλαια για την επαγγελματική κατάρτιση από ό,τι θα έκαναν κανονικά. Ένα μέτρο ενίσχυσης το οποίο αναφέρεται στο σύνηθες κόστος λειτουργίας μιας επιχείρησης (σειρές μαθημάτων τυπικής επαγγελματικής κατάρτισης για νέους υπαλλήλους κ.ο.κ.), το οποίο έχει ως στόχο μόνο να μειώσει, μόνιμα ή προσωρινά, το κόστος το οποίο βαρύνει κανονικά την επιχείρηση, δεν συνιστά δημιουργία κινήτρου και, γενικά, δεν μπορεί να εγκριθεί […]». Βλέπε, επίσης, Loredana von Buttlar και Salim Medghoul (2008): («The Principle of the Incentive Effect Applied to Training Aid – Some Recent Cases»), *Πληροφοριακό δελτίο σχετικά με την πολιτική στον τομέα του ανταγωνισμού* αριθ. 3, 2008, σ. 85-88, διαθέσιμο στην http://ec.europa.eu/competition/publications/cpn/2008_3_85.pdf

(66) Τα θετικά αποτελέσματα της προτεινόμενης ενίσχυσης αξιολογούνται από την άποψη: i) του δυναμικού της προτεινόμενης ενίσχυσης να αποκαταστήσει συγκεκριμένες δυσλειτουργίες της αγοράς και να παράξει θετικά εξωτερικά αποτελέσματα (αιτιολόγηση)· ii) του κατάλληλου χαρακτήρα της ενίσχυσης ως μέσου πολιτικής iii) της δημιουργίας κινήτρων και της αναγκαιότητας της ενίσχυσης· και (iv) του μέτρου στο οποίο το συνολικό ποσό της ενίσχυσης διατηρείται στο ελάχιστο επίπεδο που είναι απαραίτητο για την επίτευξη του αντικειμενικού στόχου της (αναλογικότητα). Τα αρνητικά αποτελέσματα της ενίσχυσης αξιολογούνται υπό την έννοια του δυναμικού της να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές στο εσωτερικό της Ένωσης, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά της ενίσχυσης και της σχετικής αγοράς (αγορών).

Δυσλειτουργία της αγοράς/θετικά εξωτερικά αποτελέσματα

(67) Σύμφωνα με τα σημεία 5-11 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, η ενίσχυση θεωρείται αιτιολογημένη στην περίπτωση όπου το κράτος μέλος αποδεικνύει τη συνεισφορά του στην αποκατάσταση του προβλήματος των ανεπαρκών επενδύσεων για επαγγελματική κατάρτιση – μια δυσλειτουργία της αγοράς που μπορεί να παρατηρηθεί σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ. Συχνά, οι επιχειρήσεις είναι απρόθυμες να επενδύσουν στην επαγγελματική κατάρτιση των υπαλλήλων τους, εάν αυτή δεν αποφέρει απτά και άμεσα οφέλη για την ίδια την επιχείρηση ή εάν η επαγγελματική κατάρτιση δεν είναι απολύτως απαραίτητη για την αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης. Παρ' όλα αυτά, η επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να αποφέρει οφέλη για την οικονομία και την εταιρεία ως σύνολο, ειδικότερα στην περίπτωση κατά την οποία οι δεξιότητες που αποκτούν οι εργαζόμενοι μπορούν να μεταφερθούν σε άλλες θέσεις εργασίας, ή παράγουν θετικά αποτελέσματα για την επιχείρηση. Καταρχήν, οι επιχειρήσεις είναι λιγότερο διατεθειμένες να επενδύσουν στην επαγγελματική κατάρτιση όταν τα άμεσα οφέλη της για την επιχείρηση δεν υπερβαίνουν τα θετικά αποτελέσματα. Εν συντομία, η ενίσχυση αιτιολογείται μέσω του δυναμικού της να επανορθώσει μια συγκεκριμένη δυσλειτουργία της αγοράς, και συγκεκριμένα τις ανεπαρκείς επενδύσεις σε επαγγελματική κατάρτιση, οι οποίες συνδέονται και με τα θετικά εξωτερικά αποτελέσματα της επαγγελματικής κατάρτισης.

(68) Για να καθοριστεί εάν η ενίσχυση αιτιολογείται από το δυναμικό της να επανορθώσει τις ανεπαρκείς επενδύσεις στην επαγγελματική κατάρτιση, η Επιτροπή αναλύει κατά πρώτον τη φύση της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, και αντίστοιχα τον γενικό ή ειδικό χαρακτήρα της υπό την έννοια του άρθρου 38 του ΑΚΚ, ή ενός συνδυασμού μεταξύ αυτών των δύο. Η διαφορά μεταξύ της γενικής επαγγελματικής κατάρτισης και της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης είναι σημαντική, επειδή θεωρείται ότι η γενική επαγγελματική κατάρτιση μπορεί να παράξει περισσότερα θετικά εξωτερικά αποτελέσματα από ό,τι η ειδική επαγγελματική κατάρτιση, γεγονός το οποίο κατά πρώτον αποτελεί όφελος για την επιχείρηση. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση που χορηγείται για γενική επαγγελματική κατάρτιση θεωρείται ότι είναι περισσότερο αιτιολογημένη εφόσον συνδέεται με την αποφασιστικότητα των επιχειρήσεων να πραγματοποιήσουν μία επένδυση αυτού του είδους από ό,τι η ενίσχυση για ειδική επαγγελματική κατάρτιση.

(69) Το άρθρο 28 παράγραφος 1 του ΑΚΚ ορίζει ότι ως ειδική επαγγελματική κατάρτιση «νοείται η εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία που αφορά άμεσα και κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση του εργαζομένου στην επιχείρηση και παρέχει προσόντα τα οποία είτε δεν είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις και άλλους τομείς απασχόλησης είτε είναι μεταβιβάσιμα σε περιορισμένο μόνο βαθμό». Η γενική επαγγελματική κατάρτιση ορίζεται στο άρθρο 38 παράγραφος 2 του ΑΚΚ ότι «νοείται η εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία η οποία δεν αφορά αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση εργασίας του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση, αλλά του παρέχει προσόντα τα οποία είναι μεταβιβάσιμα σε άλλες επιχειρήσεις ή άλλους τομείς απασχόλησης». Συνεπώς και οι δύο τύποι επαγγελματικής κατάρτισης παρέχουν, σε κάποιο βαθμό, οφέλη στην επιχείρηση, η οποία θα είχε σίγουρα να κερδίσει στο τέλος από ένα εργατικό δυναμικό υψηλότερα προσόντα, η δε ουσιαστική διαφορά μεταξύ της γενικής και της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης έγκειται στο βαθμό «μεταβιβασιμότητας» των αποκτώμενων ικανοτήτων μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης.

(70) Το άρθρο 38 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) του ΑΚΚ και αντίστοιχα το σημείο 9.2 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, απαριθμεί παράγοντες που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό του γενικού χαρακτήρα της επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτοί περιλαμβάνουν: i) την επαγγελματική κατάρτιση που οργανώνεται από κοινού από διαφορετικές εταιρείες ή που στο σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης μπορούν να εγγραφούν εργαζόμενοι διαφορετικών εταιρειών· ii) την επαγγελματική κατάρτιση που είναι πιστοποιημένη, και μετά την ολοκλήρωσή της λαμβάνεται αναγνωρισμένο δίπλωμα, ή που είναι επικυρωμένη από τις δημόσιες αρχές· iii) την επαγγελματική κατάρτιση που παρέχεται σε ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων που χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό εναλλαγής στο πλαίσιο της εταιρείας και του τομέα ενδιαφέροντος· iv) την επαγγελματική κατάρτιση που θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για τους υπαλλήλους και σε άλλες θέσεις εργασίας (μελλοντικές θέσεις εργασίας σε άλλη επιχείρηση, κοινωνική ζωή, ευελία κ.λπ.).

(71) Η Επιτροπή σημειώνει κατά πρώτον ότι η Ρουμανία και η Ford απέδειξαν κατά τρόπο πειστικό το τέταρτο εδάφιο του σημείου 9.2 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, και συγκεκριμένα ότι η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση η οποία είναι «επιλέξιμη για ενίσχυση» και η οποία αναμένεται να παρασχεθεί θα είναι χρήσιμη για τους υπαλλήλους και σε μελλοντικές θέσεις εργασίας. Ειδικότερα δε, η Ρουμανία και η Ford απέδειξαν ότι η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που αναμένεται να παρασχεθεί προσφέρει προσόντα μεταβιβάσιμα τα οποία αποδεικνύονται χρήσιμα για τους υπαλλήλους και εκτός του χώρου εργασίας, συμβάλλουν στην ευημερία τους, βελτιώνουν την ποιότητα ζωής τους, αυξάνουν τις πιθανότητες πρόσληψης σε θέσεις εργασίας και στο πλαίσιο άλλων εταιρειών/τομέων και, εξίσου σημαντικό, παράγουν θετικά αποτελέσματα για την οικονομία και την εταιρεία στο σύνολο και, κατά κύριο λόγο, στο επίπεδο μιας μειονεκτικής περιφέρειας που λαμβάνει ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ.

(72) Έτσι, η Ρουμανία πρότεινε μία ενίσχυση για τη στήριξη ενός προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, όπου το μεγαλύτερο μέρος των επιλέξιμων προτεινόμενων δαπανών σχετίζεται με γενική επαγγελματική κατάρτιση. Από το σύνολο των 185,5 εκατ. EUR που προβλέπονται στον προϋπολογισμό για ολόκληρο το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης, τα 113,7 εκατ. EUR είναι δηλωμένα ως επιλέξιμες δαπάνες για γενική επαγγελματική κατάρτιση (εξαιρουμένων των αποζημιώσεων των συμμετεχόντων) και μόνο τα 1,5 εκατ. EUR θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες για ειδική επαγγελματική κατάρτιση (εξαιρουμένων των αποζημιώσεων των συμμετεχόντων) [βλέπε τη σκέψη (15) ανωτέρω]. Πιο συγκεκριμένα, η «ειδική» συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση η οποία αναμένεται να παρασχεθεί στο πλαίσιο των ενοτήτων Ασφάλεια, Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας και Βιομηχανική εξειδίκευση έχει έναν χαρακτήρα σχεδόν αποκλειστικά γενικό, ενώ η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που παρέχεται στο πλαίσιο της ενότητας Βασικές δεξιότητες είναι αποκλειστικά γενική [βλέπε τη σκέψη (14), αλλά και τις σκέψεις (34)-(37) ανωτέρω].

(73) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ρουμανία και η Ford απέδειξαν κατά τρόπο ικανοποιητικό τη διαφορά μεταξύ του γενικού τμήματος και του ειδικού τμήματος του προγράμματος της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, η Ρουμανία και η Ford απέδειξαν ότι μέσω της «επιλέξιμης» συμπληρωματικής γενικής επαγγελματικής κατάρτισης η οποία αναμένεται να παρασχεθεί στο πλαίσιο κάθε μιας από τις τέσσερις βασικές ενότητες επαγγελματικής κατάρτισης, παρέχονται προσόντα τα οποία θα είναι χρήσιμα στους υπαλλήλους και σε άλλες θέσεις εργασίας εκτός του εργοστασίου της Κραϊόβα, «μεταβιβάσιμα» προσόντα υπό την έννοια της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 και του ΑΚΚ. Η Ρουμανία αποδεικνύει ότι η συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση η οποία αναμένεται να παρασχεθεί στο πλαίσιο της ενότητας Βασικές δεξιότητες έχει ως στόχο την υποστήριξη της προσωπικής ανάπτυξης των ατόμων και συνδέεται σε πολύ μικρό βαθμό με την αποτελεσματική διεξαγωγή της δραστηριότητας [βλέπε τη σκέψη (35) ανωτέρω]. Η επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο αυτής της ενότητας εξασφαλίζει γενικές γνώσεις (για παράδειγμα, δεξιότητες πληροφορικής, γνώσεις αγγλικής γλώσσας, μαθήματα γλώσσας και αριθμητικής) επωφελείς για όλες τις κατηγορίες υπάλληλων, ανεξάρτητα από το επαγγελματικό υπόβαθρο. Για παράδειγμα, τα εξατομικευμένα μαθήματα γλώσσας και αριθμητικής θα βελτιώσουν τη δυνατότητα των υπαλλήλων με διαφορετικό επαγγελματικό υπόβαθρο να επικοινωνήσουν και να μεταδώσουν έννοιες και ιδέες, όπως επίσης και τη δυνατότητα να ερμηνεύουν ποσοτικά τις τροποποιήσεις στο περιβάλλον. Ομοίως, η ενότητα περιλαμβάνει εξατομικευμένη επαγγελματική κατάρτιση με άξονα παροχή διοικητικών δεξιοτήτων στους εργαζομένους όλων των κατηγοριών. Αυτές οι δεξιότητες είναι βασικά προς όφελος των εργαζομένων, βελτιώνοντας την ποιότητα της ζωής τους και παράγοντάς θετικά εξωτερικά αποτελέσματα για την οικονομία και την εταιρεία ως σύνολο. Αυτά τα θετικά εξωτερικά αποτελέσματα θα γίνουν αντιληπτά ιδίως στο επίπεδο της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η βιομηχανία της Κραϊόβα, μειονεκτική περιφέρεια της Ένωσης που λαμβάνει ενίσχυση βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ.

(74) Μέσω της συμπληρωματικής γενικής επαγγελματικής κατάρτισης η οποία αναμένεται να παρασχεθεί στο πλαίσιο της ενότητας Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας θα παρασχεθούν γενικά προσόντα σε μεγάλο βαθμό μεταβιβάσιμα σε άλλες εταιρείες ή βιομηχανικούς τομείς, σε ευρεία πεδία όπως είναι οι Ικανότητες διαχείρισης έργου, το Ανθρώπινο δυναμικό, οι Προμήθειες, τα Χρηματοοικονομικά, το Πρόγραμμα 6 Σίγμα (μείωση των σφαλμάτων σε επαναλαμβανόμενες διαδικασίες, μία μεθοδολογία που εφαρμόζεται σε διαφορετικούς βιομηχανικούς τομείς) [βλέπε τη σκέψη (36) ανωτέρω]. Αυτά τα γενικά προσόντα μπορούν να καθορίσουν την αύξηση της ελκυστικότητας των υπαλλήλων στην αγορά εργασίας. Ομοίως, η συμπληρωματική γενική επαγγελματική κατάρτιση που παρέχεται στο πλαίσιο της ενότητας Βιομηχανική εξειδίκευση θα καλύψει δύο μεγάλα πεδία: τη βελτίωση των δεξιοτήτων στις ειδικότητες του ηλεκτρολόγου/μηχανικού, που αυξάνει τις πιθανότητες πρόσληψης εργαζόμενων και την αυξημένη (εκτενή) επαγγελματική κατάρτιση αναφορικά με τη συντήρηση, τον αυτοματισμό και τη ρομποτική. Και στις δύο περιπτώσεις, οι εργαζόμενοι μαθαίνουν να χρησιμοποιούν διαφορετικούς τύπους εργαλείων, διαφορετικά από εκείνα που χρησιμοποιούσαν στο χώρο εργασίας, επομένως τα αποκτώμενα προσόντα είναι μεταβιβάσιμα.

(75) Όσον αφορά την ενότητα της επαγγελματικής κατάρτισης σε θέματα ασφάλειας [βλέπε τη σκέψη (34) ανωτέρω], η επιλέξιμη συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση που αναμένεται να παρασχεθεί και η οποία περιλαμβάνει εν μέρει τη γενική επαγγελματική κατάρτιση και εν μέρει την ειδική επαγγελματική κατάρτιση, συνίσταται στην εξατομικευμένη καθοδήγηση με σκοπό την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε θέματα ασφάλειας, και την αλλαγή της συμπεριφοράς αναφορικά με τα θέματα αυτά. Έχοντας υπόψη ότι το γενικό τμήμα της συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης σχετικά με την ασφάλεια εξασφαλίζει ικανότητες χρήσιμες στους εργαζομένους και εκτός του πλαισίου που περιλαμβάνει τις συνήθεις υποχρεώσεις εργασίας, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σε μία άλλη θέση εργασίας ακόμη και στην ιδιωτική ζωή, μπορεί να επιβεβαιωθεί το γεγονός ότι αυτή η επαγγελματική κατάρτιση παράγει μια σειρά θετικών εξωτερικών αποτελεσμάτων που συσχετίζονται με τη γενική επαγγελματική κατάρτιση.

(76) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η Ρουμανία και η Ford απέδειξαν κατά τρόπο ικανοποιητικό ότι οι εργαζόμενοι θα επωφεληθούν από τα προσόντα που θα αποκτήσουν μετά τη συμπληρωματική γενική επαγγελματική κατάρτιση και σε άλλες θέσεις εργασίας τις οποίες θα κατέχουν στο μέλλον, στην κοινωνική τους ζωή ή για την εξασφάλιση της ευημερίας – υπό την έννοια του σημείου 9.2 στοιχείο δ) της ανακοίνωσης σχετικά με την ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Αυτό το συμπέρασμα παγιώνεται από τα παρουσιαζόμενα εκ μέρους της Ford και της Ρουμανίας αποδεικτικά στοιχεία [βλέπε τη σκέψη 16 ανωτέρω] υπό την έννοια ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτών που εμπλέκονται στο πρόγραμμα (έως 90 %) θα προέλθουν από εξωτερικά κέντρα ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης και ότι ένα μεγάλο τμήμα της επαγγελματικής κατάρτισης θα προσφερθεί σε χώρους εκτός του εργοστασίου [βλέπε, επίσης, για το θέμα αυτό, τη σκέψη (18) της απόφασης, όπου καταδεικνύονται οι επιλέξιμες δαπάνες αναφορικά με τα έξοδα μετακίνησης, τόσο για τους συμμετέχοντες στις σειρές μαθημάτων όσο και για τους εκπαιδευτές).

(77) Ταυτοχρόνως δε, η Επιτροπή οφείλει να παρατηρήσει ότι οι υπόλοιποι δείκτες «μεταβιβασιμότητας» που απαριθμούνται δίκην παραδείγματος στο άρθρο 38 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) του ΑΚΚ και στο σημείο 9.2 στοιχεία α), β) και γ) της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 δεν φαίνεται να πληρούνται στην τρέχουσα περίπτωση. Ειδικότερα, το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης οργανώνεται από μία και μόνη εταιρεία, και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή εργαζόμενων από άλλες εταιρείες. Η Ρουμανία και η Ford δεν παρουσίασαν πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον θα είναι πιστοποιημένη η επαγγελματική κατάρτιση. Έχοντας υπόψη ότι μεγάλο τμήμα της επαγγελματικής κατάρτισης είναι πιθανό να διεξαχθεί με εκπαιδευτές που θα επιλεχθούν από ιδιωτικές εταιρείες, είναι λιγότερο πιθανό οι εργαζόμενοι που θα συμμετέχουν στις σειρές μαθημάτων να λάβουν διπλώματα/πιστοποιητικά αναγνωρισμένα ή επικυρωμένα από δημόσιες αρχές. Τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν παρουσίασαν πληροφορίες σε σχέση με τον βαθμό κινητικότητας των υπαλλήλων σε άλλες εταιρείες και/ή τομείς. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η μεταβιβασιμότητα των αποκτώμενων προσόντων θα πρέπει να παγιωθεί μέσω της έκδοσης πιστοποιητικών συμμετοχής των εργαζομένων στις σειρές μαθημάτων. Παρόλο που αυτό δεν επαρκεί για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του σημείου 9.2 στοιχείο β) της ανακοίνωσης σχετικά με την ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, θα παγίωνε παρ' όλα αυτά την τήρηση της απαίτησης για μεταβιβασιμότητα στο στάδιο της εφαρμογής. Αυτή η πτυχή του θέματος θίγεται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 της παρούσας απόφασης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αποδεικνύεται ο τέταρτος δείκτης του σημείου 9.2 στοιχείο β) της ανακοίνωσης με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Υπό το φως όλων αυτών των ανωτέρω σκέψεων, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η απαίτηση μεταβιβασιμότητας στο πλαίσιο της προτεινόμενης συμπληρωματικής γενικής επαγγελματικής κατάρτισης είναι εκπληρωμένη.

(78) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή αναρωτήθηκε εάν συγκεκριμένα μέρη της «επιλέξιμης» συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης είναι πραγματικά απαραίτητα για τους μελλοντικούς εργαζομένους, ειδικότερα δε έχοντας υπόψη το γεγονός ότι ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να προσλάβει προσωπικό με ανώτερα προσόντα. Αυτή η επιφύλαξη παραμερίστηκε μέσω των προηγούμενων αναφορών που έγιναν σε σχέση με τη μεταβιβασιμότητα της συμπληρωματικής γενικής επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται να παρασχεθεί και το δυναμικό της να παράξει θετικά εξωτερικά αποτελέσματα σε μία στηριζόμενη περιφέρεια, καθώς και για την οικονομία και την εταιρεία ως σύνολο.

(79) Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, το κριτήριο της αιτιολόγησης θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί.

Η κρατική ενίσχυση ως κατάλληλο εργαλείο πολιτικής

(80) Σύμφωνα με τα σημεία 10-11 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, η Επιτροπή καλείται να αξιολογήσει εάν η κρατική ενίσχυση είναι το πλέον κατάλληλο εργαλείο πολιτικής για την ενθάρρυνση του συγκεκριμένου τύπου της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Υπό αυτή την έννοια, η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη τις εναλλακτικές επιλογές στην παροχή της προβλεπόμενης ενίσχυσης από τη Ρουμανία, όπως θα ήταν η στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης μέσω της περιφερειακής εκπαίδευσης ή η στήριξη των υπαλλήλων για παρακολούθηση επαγγελματικής κατάρτισης σε άλλα πλαίσια, εκτός της εταιρείας.

(81) Η Ρουμανία υποστήριξε ότι το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης θα βασιστεί σχεδόν αποκλειστικά σε εξωτερικούς εκπαιδευτές, οι οποίοι αναμένεται να προσληφθούν με τη βοήθεια κάποιας εξειδικευμένης εταιρείας στο πλαίσιο κάποιων περιφερειακών ή αλλοδαπών εξειδικευμένων ιδιωτικών εταιρειών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εναλλακτική επιλογή να εξασφαλιστεί (τουλάχιστον εν μέρει) η προτεινόμενη επαγγελματική κατάρτιση από τοπικά ιδρύματα δημόσιας εκπαίδευσης δεν διερευνήθηκε κατά τρόπο ικανοποιητικό. Πέρα από αυτό το γεγονός, η Επιτροπή αποδέχεται το επιχείρημα της Ρουμανίας σύμφωνα με το οποίο ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει επαγγελματική κατάρτιση του τύπου που προτείνεται για τη βιομηχανία της Κραϊόβα παρέχει προστιθέμενη αξία από τις συνέργειες που θα δημιουργηθούν μεταξύ διαφορετικών τύπων επαγγελματικής κατάρτισης, γεγονός το οποίο υπερβαίνει το άθροισμα της αξίας των μεμονωμένων σειρών μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης σε συγκεκριμένα πεδία.

(82) Κατά συνέπεια, εξήχθη το συμπέρασμα ότι το κριτήριο του κατάλληλου χαρακτήρα έχει εκπληρωθεί.

Δημιουργία κινήτρων/αναγκαιότητα της ενίσχυσης

(83) Σύμφωνα με το σημείο 12 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, θεωρείται ότι η προτεινόμενη ενίσχυση δημιουργεί κίνητρα όταν αποδεικνύεται ότι προσδιορίζει την αλλαγή της συμπεριφοράς του δικαιούχου προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης μιας πληρέστερης και/ή καλύτερης επαγγελματικής κατάρτισης από ό,τι εν απουσία της ενίσχυσης. Η συμμόρφωση με το κριτήριο της δημιουργίας κινήτρων συνιστά έναν όρο εκ των ων ουκ άνευ για την έγκριση της ενίσχυσης (σκέψη 28 του ΑΚΚ).

(84) Η δημιουργία κινήτρων μέσω της ενίσχυσης προσδιορίζεται μέσω συγκριτικής ανάλυσης, και ειδικότερα μέσω σύγκρισης του επιπέδου επαγγελματικής κατάρτισης που αναμένεται να εξασφαλιστεί με την ενίσχυση και, αντίστοιχα, του επιπέδου επαγγελματικής κατάρτισης εν απουσία της ενίσχυσης (σημείο 13 των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009).

(85) Για να αποδειχθεί η δημιουργία κινήτρων από την προτεινόμενη ενίσχυση, η Ford παρουσίασε μία σύγκριση μεταξύ του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο εξασφάλισε για τους εργαζόμενους του εργοστασίου αυτοκινήτων της στην Αγία Πετρούπολη και του προγράμματος που προτείνεται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα. Για το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης στην Αγία Πετρούπολη η εταιρεία δεν έλαβε ενίσχυση. Η διάρθρωση του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που εξασφαλίστηκε ήταν παρόμοια με εκείνη του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα, αν και το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος και ο βαθμός ανάπτυξης του περιεχομένου διαφέρουν. Στην Αγία Πετρούπολη, η εταιρεία εξασφάλισε μόνο την ελάχιστη απαραίτητη επαγγελματική κατάρτιση για την εκπλήρωση των απαιτήσεων ασφάλειας και των επιπέδων ποιότητας παραγωγής της Ford. Η Ford υποστηρίζει ότι, βάσει της σύγκρισης, το πρόγραμμα του εργοστασίου της Αγίας Πετρούπολη προσέφερε μόνο το 57 % της ενότητας για την Ασφάλεια, το 2 % της ενότητας για τις Βασικές δεξιότητες, το 30 % της ενότητας για τα Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας και το 47 % της ενότητας για τη Βιομηχανική εξειδίκευση στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται να εξασφαλισθεί για το εργοστάσιο της Κραϊόβα.

(86) Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η συγκριτική ανάλυση του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που εφαρμόστηκε στην Αγία Πετρούπολη και του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης της Κραϊόβα δεν είναι απολύτως πειστική. Οι αρχικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά της παραγωγής στην περίπτωση αυτών των δύο εργοστασίων δεν μπορούν να συγκριθούν. Στην Αγία Πετρούπολη, η Ford παρέλαβε ένα εργοστάσιο που προηγουμένως παρήγαγε μεγάλους κινητήρες για τη ναυπηγική βιομηχανία και την αμυντική βιομηχανία, ενώ στο εργοστάσιο της Κραϊόβα παράγονταν αυτοκίνητα. Στην περίπτωση του εργοστασίου στην Αγία Πετρούπολη, η Ford δεν χρειάστηκε να διατηρήσει το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό. Κατά συνέπεια, μπόρεσε να προσλάβει εργαζόμενους που ήταν νεότεροι, με μεγαλύτερη εξειδίκευση αλλά με λιγότερη εμπειρία. Το εργοστάσιο στην Αγία Πετρούπολη έχει χαμηλότερη παραγωγή από τη σχεδιαζόμενη για το εργοστάσιο της Κραϊόβα. Στην Αγία Πετρούπολη, η Ford παράγει μόνον αυτοκίνητα (από το 2002, η βιομηχανία παράγει τα μοντέλα Ford Focus II και Ford Mondeo), ενώ στο εργοστάσιο της Κραϊόβα μπορούν να παραχθούν τόσο αυτοκίνητα (τα πολυμορφικά μοντέλα B-MAV και ISV), όσο και κινητήρες. Στο εργοστάσιο της Αγίας Πετρούπολης δεν υπάρχει εργαστήριο πρέσας, όπως υπάρχει στο εργοστάσιο της Κραϊόβα. Κατά συνέπεια, οι ανάγκες επαγγελματικής κατάρτισης της εταιρείας για την αποτελεσματική λειτουργία του εργοστασίου και την εκπλήρωση των (πιθανώς διαφορετικών) νομοθετικών προτύπων και των προτύπων εσωτερικής ασφάλειας και ποιότητας θα έπρεπε να είναι διαφορετικές.

(87) Πέρα από αυτό το γεγονός, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκριτική ανάλυση με το εργοστάσιο στην Αγία Πετρούπολη συνιστά, σε κάθε περίπτωση, απόδειξη ότι ένα εργοστάσιο αυτοκινήτων της Ford μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά και να πληροί τα πρότυπα ποιότητας και εσωτερικής ασφάλειας της εταιρείας με πολύ λιγότερη επαγγελματική κατάρτιση από αυτή που προτείνεται για το εργοστάσιο στην Κραϊόβα. Αυτή η διαπίστωση υποστηρίζει το επιχείρημα της Ρουμανίας σύμφωνα με το οποίο, εν απουσία της ενίσχυσης, η εταιρεία θα περιοριζόταν να εξασφαλίσει για το εργοστάσιο της Κραϊόβα λίγο πάνω από την απαραίτητη επαγγελματική κατάρτιση για τη λειτουργία του εργοστασίου (και ειδικότερα τη λεγόμενη ειδική επαγγελματική κατάρτιση για τις ανάγκες της εταιρείας, για την οποία ο δικαιούχος διέθεσε 29,7 εκατ. EUR από ίδια κεφάλαια). Πράγματι, η Ford διευκρινίζει ότι, απουσία της ενίσχυσης, θα εξασφάλιζε μόνον την ειδική για τις ανάγκες της εταιρείας επαγγελματική κατάρτιση (και ειδικότερα την απαραίτητη επαγγελματική κατάρτιση για τη χρήση νέων τεχνολογιών στο εργοστάσιο

και την εκπλήρωση των προτύπων εσωτερικής ασφάλειας και ποιότητας, η οποία δεν χαρακτηρίστηκε επιλέξιμη για ενίσχυση, και της οποίας το κόστος θα καλύψει εξ ολοκλήρου) και μόνον έως το 40 % από ορισμένες σειρές μαθημάτων συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης (όπως αναφέρεται στη σχετική τεκμηρίωση που κατατέθηκε αναφορικά με το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης). Επιπλέον, η Ford παρουσίασε, με λεπτομέρειες εκτιμήσεις των δαπανών επαγγελματικής κατάρτισης, τους προϋπολογισμούς, τους συμμετέχοντες, το περιεχόμενο και το ωριαίο χρονοδιάγραμμα για το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα, όπως επίσης και επαρκείς πληροφορίες αντίστοιχες με το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης που εξασφαλίστηκε στο εργοστάσιο της Αγίας Πετρούπολης – στοιχεία τα οποία πρέπει να ελεγχθούν από την Επιτροπή σύμφωνα με το σημείο 15 στοιχείο α) της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Επίσης, η εταιρεία παρουσίασε εκτενή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία επιτρέπουν τη διάκριση μεταξύ των υποχρεωτικών σειρών μαθημάτων σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανονισμούς της ΕΕ και/ή τους ρουμανικούς κανονισμούς – υπό την έννοια του σημείου 15 στοιχείο β) της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Οι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό δαπάνες για το τμήμα που αφορά «επιλέξιμες» συμπληρωματικές δαπάνες από το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης είναι πιστωμένες σε σύγκριση με τις δαπάνες που έχουν κατανεμηθεί για το ειδικό για τις ανάγκες της εταιρείας (μη επιλέξιμο) τμήμα του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει από το καλοκαίρι του 2009. Επομένως, το κριτήριο που προβλέπεται στο σημείο 15 στοιχείο γ) της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 θεωρείται, επίσης, ότι έχει εκπληρωθεί.

(88) Στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή διερωτάται κατά πόσον ορισμένα τμήματα του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που γνωστοποιείται ότι είναι επιλέξιμο για ενίσχυση είναι πράγματι απαραίτητα για τη χρήση νέων τεχνολογιών που εισάγονται στο εργοστάσιο της Κραϊόβα. Σε αυτήν την περίπτωση, το αποτέλεσμα της ενίσχυσης θα ήταν μόνο να καλύψει το κόστος λειτουργίας της εταιρείας, ήτοι κόστος το οποίο η εταιρεία θα ήταν υποχρεωμένη να επιβαρυνθεί με οποιοδήποτε τρόπο και, επομένως, η ενίσχυση δεν θα είχε δημιουργούσε κίνητρα. Αυτή η περίπτωση θα ήταν παρόμοια με εκείνες της *Ford Genk* ([41]), της *GM Antwerp* ([42]) και της *DHL Leipzig* ([43]), στις υπόθεσεις των οποίων η Επιτροπή έκρινε την ενίσχυση ως ασύμβατη με την εσωτερική αγορά για τα τμήματα του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που συνδέονται, για παράδειγμα, με την αναδιάρθρωση, τη διάθεση νέων προϊόντων στην αγορά ή για την επαγγελματική κατάρτιση υποχρεωτικού χαρακτήρα βάσει των κανονισμών σε θέματα ασφάλειας. Η Επιτροπή συμπέρανε ότι, στην περίπτωση όπου η ενίσχυση προορίζεται για τη χρηματοδότηση κανονικών λειτουργιών τις οποίες οι επιχειρήσεις πρέπει να επιβαρυνθούν οπωσδήποτε, η ενίσχυση δεν έχει πραγματικό αποτέλεσμα δημιουργίας κινήτρων αλλά απλά και ξεκάθαρα επιδοτεί το κόστος λειτουργίας του δικαιούχου απαλλάσσοντάς τον από την πληρωμή δαπανών τις οποίες θα έπρεπε κανονικά να επιβαρυνθεί.

(89) Η Ρουμανία και η Ford υπογραμμίζουν το γεγονός ότι η επαγγελματική κατάρτιση που είναι απαραίτητη για τη χρήση νέων τεχνολογιών ήταν σαφώς διαχωρισμένη από τη συμπληρωματική γενική επαγγελματική κατάρτιση, η οποία δεν είναι απαραίτητη για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας. Στο πλαίσιο της ενότητας Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας, η εταιρεία θα χρηματοδοτήσει εξ ολοκλήρου τις σειρές μαθημάτων της ειδικής για τις ανάγκες της εταιρείας επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχονται στα ακόλουθα πεδία: Ειδικά συστήματα πληροφορικής της Ford, Λειτουργικές διαδικασίες της Ford και Εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου της Ford. Ομοίως, στο πλαίσιο της ενότητας Βιομηχανική εξειδίκευση η εταιρεία θα χρηματοδοτήσει εξ ολοκλήρου τις σειρές μαθημάτων που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων εργασίας, όπως είναι το λανσάρισμα, η συντήρηση και οι μηχανικοί ταινιόδρομοι, η ρομποτική και ο αυτοματισμός. Ούτε η συμπληρωματική γενική επαγγελματική κατάρτιση που παρέχεται στο πλαίσιο της ενότητας Βασικές δεξιότητες είναι απαραίτητη για τη διεξαγωγή της δραστηριότητας ή έστω για να είναι δυνατή η παρακολούθηση των πλέον εξειδικευμένων μερών του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, διότι η νέα τεχνολογία που χρησιμοποιείται στο εργοστάσιο βασίζεται σε οπτικές οδηγίες που παρακολουθούνται εύκολα και μπορεί να αφομοιωθεί με τη μέθοδο της εκμάθησης μέσω της πρακτικής. Η Επιτροπή αποδέχεται αυτά τα επιχειρήματα, τα οποία είναι σύμφωνα με την παρατήρηση ότι μεγάλο τμήμα της «επιλέξιμης» συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται εξασφαλίζει γενικές και μεταβιβάσιμες δεξιότητες οι οποίες δεν σχετίζονται άμεσα με τη διεξαγωγή της δραστηριότητας. Υπό αυτή την έννοια, η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι η σχέση μεταξύ της συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης που αναμένεται να προσφερθεί και των οικονομικών δραστηριοτήτων του δικαιούχου (δηλαδή της παραγωγής οχημάτων και κινητήρων) είναι λιγότερο στενή στην περίπτωση των ενοτήτων Ασφάλεια, Βασικές δεξιότητες και Βασικά στοιχεία επιχειρηματικής δραστηριότητας [βλέπε, επίσης, τις σκέψεις (35)-(36) ανωτέρω] από ό,τι στην περίπτωση της ενότητας Βιομηχανική εξειδίκευση [βλέπε, επίσης, τη σκέψη (37) ανωτέρω]. Παρ' όλα αυτά, οι ανωτέρω σκέψεις σχετικά με την αναγκαιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης που προσφέρεται στο πλαίσιο αυτής της ενότητας για τον δικαιούχο μετριάζουν αυτόν τον προβληματισμό και επιτρέπουν να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η σχέση μεταξύ της επαγγελματικής κατάρτισης, Βιομηχανικές Ικανότητες και της δραστηριότητας του δικαιούχου δεν είναι εκ φύσεως κατάδειξη έλλειψης δημιουργίας κινήτρων υπό την έννοια του σημείου 15 στοιχείο δ) της ανακοίνωσης σχετικά με την ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Αυτή η διαπίστωση ενισχύεται από το γεγονός ότι η Ρουμανία και η Ford παρείχαν αποδεικτικά στοιχεία που καταδεικνύουν ότι ένα σημαντικό τμήμα της επαγγελματικής κατάρτισης θα προσφερθεί εκτός του περιβάλλοντος του εργοστασίου και από εξωτερικούς εκπαιδευτές που θα προέλθουν από εξωτερικά κέντρα ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης [βλέπε τις σκέψεις (16) και (76) ανωτέρω]. Αυτό είναι μία συμπληρωματική ένδειξη του γεγονότος ότι η σχέση μεταξύ της προσφερόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και των δραστηριοτήτων του δικαιούχου είναι λιγότερο στενή υπό την έννοια του σημείου 15 στοιχείο δ) της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009.

(90) Ταυτόχρονα, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Ρουμανία και ο δικαιούχος δεν παρουσίασαν αποδεικτικά στοιχεία που να υποστηρίζουν ότι ο δικαιούχος δεν θα συμπεριλάβει στις επιλέξιμες δαπάνες τις δαπάνες που θα μπορούσαν να επιστραφούν από τον δικαιούχο ως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι θα επωφεληθεί από τα προσόντα που θα αποκτήσουν οι εργαζόμενοι μετά την επαγγελματική κατάρτιση – όπως προβλέπεται στο σημείο 16, τελευταία παράγραφος (μαζί με την υποσημείωση 1) των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι αποτελέσματα αυτού του είδους θα ήταν δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν και να αποδειχθούν εκ των *προτέρων*, στις ειδικές ρυθμίσεις του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται σε αυτήν την περίπτωση, όπου ένα μεγάλο τμήμα της προτεινόμενης συμπληρωματικής επαγγελματικής

([41]) Βλέπε υποσημείωση 19 ανωτέρω, αιτιολογικές σκέψεις 28-38 της απόφασης.

([42]) Βλέπε υποσημείωση 20 ανωτέρω, αιτιολογικές σκέψεις 43-45 της απόφασης.

([43]) Απόφαση 2008/878/ΕΚ της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 2008, στην υπόθεση C 18/07 (πρώην N 874/06) σχετικά με την κρατική ενίσχυση που προτίθεται να χορηγήσει η Γερμανία υπέρ της DHL (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 31).

κατάρτισης είναι γενικής φύσης, το οποίο καταρχήν δεν αποφέρει οφέλη, παρά μόνο κατά έμμεσο τρόπο για τον δικαιούχο, ενώ η ίδια η φύση και το περιεχόμενο της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης αποκλείει την υπόθεση ότι θα μπορούσε να παρακολουθηθεί μέσα στο πλαίσιο των καθημερινών καθηκόντων ή της διενεργούμενης δραστηριότητας από τους υπαλλήλους. Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή θεωρεί απαραίτητο να ζητήσει από τον δικαιούχο να αναλάβει τη δέσμευση να εξαιρέσει τις δαπάνες αυτές από τις προτεινόμενες επιλέξιμες δαπάνες στην πορεία εφαρμογής του προγράμματος – βλέπε υπό αυτή την έννοια, το άρθρο 2 παράγραφος 6 της παρούσας απόφασης.

(91) Στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή διερωτάται εάν και τμήματα της επαγγελματικής κατάρτισης στον τομέα της ασφάλειας που δηλώνονται ως επιλέξιμα για ενίσχυση δεν θα έπρεπε στην πραγματικότητα να εξασφαλιστούν από την εταιρεία, όπως επιβάλλεται από τους ευρωπαϊκούς και/ή τους ρουμανικούς κανονισμούς σε θέματα ασφάλειας ή όπως προκύπτει από τα εσωτερικά πρότυπα ασφάλειας της εταιρείας. Η Ρουμανία και η Ford κατέθεσαν τεκμηρίωση η οποία αποδεικνύει ότι η επαγγελματική κατάρτιση στον τομέα της ασφάλειας που επιβάλλεται μέσω του κανονισμού θα εξασφαλιστεί εξ ολοκλήρου με δαπάνη της εταιρείας, στο πλαίσιο του μη επιλέξιμου τμήματος, που καλύπτει ειδικές ανάγκες της εταιρείας, από το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης. Επίσης, η Ford υποστηρίζει ότι η δημιουργία κινήτρων από την ενίσχυση δεν θα έπρεπε να αξιολογηθεί βάσει των εσωτερικών προτύπων της εταιρείας – στην παρούσα περίπτωση, τα πρότυπα εσωτερικής ασφάλειας – διότι αυτή η προσέγγιση θα είχε στρεβλωτικό αποτέλεσμα μέσω της υποχρέωσης των εταιρειών να χαμηλώσουν (ή να διατηρήσουν σε ένα χαμηλό επίπεδο) τα εσωτερικά πρότυπα ώστε να μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμα για ενίσχυση. Η Επιτροπή συμπεραίνει ότι και σε αυτή την ερώτηση δόθηκε ικανοποιητική απάντηση.

Αναλογικότητα

(92) Σύμφωνα με το σημείο 16 των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, η Επιτροπή οφείλει να επιβεβαιώσει ότι το ύψος της ενίσχυσης είναι περιορισμένο στο ελάχιστο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου της ενίσχυσης. Υπό αυτή την έννοια, η Επιτροπή αναλύει τη συμβατότητα του υπολογισμού των προτεινόμενων επιλέξιμων δαπανών με τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 4 του ΑΚΚ, τον περιορισμό των δαπανών που προκύπτουν από επαγγελματική κατάρτιση η οποία δεν θα έπρεπε να έχει προσφερθεί απουσία της ενίσχυσης, όπως επίσης και την τήρηση των μέγιστων ποσοστών ενίσχυσης που καθορίζονται μέσω του άρθρου 39 παράγραφος 2 του ΑΚΚ.

(93) Οι κατηγορίες των προτεινόμενων από τη Ρουμανία επιλέξιμων δαπανών για το «επιλέξιμο» συμπληρωματικό τμήμα του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης [βλέπε τη σκέψη (18) ανωτέρω] πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 4 του ΑΚΚ και κατ' επέκταση τις προϋποθέσεις του άρθρου 16 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Ειδικότερα, η Ρουμανία και ο δικαιούχος παρουσίασαν ξεχωριστές εκτιμήσεις των δαπανών, τόσο για το γενικό και το ειδικό τμήμα που είναι «επιλέξιμα», όσο και για το ειδικό για τις ανάγκες της εταιρείας (μη επιλέξιμο) τμήμα από το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, κάνοντας διάκριση, στην πρώτη περίπτωση, μεταξύ των ακόλουθων κατηγοριών: προσωπικά έξοδα του εκπαιδευτή έξοδα μετακίνησης των εκπαιδευτών και των συμμετεχόντων στις σειρές μαθημάτων (συμπεριλαμβανομένης της διαμονής)· μείωση της αξίας των εργαλείων και του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού εκτός του σχεδίου επαγγελματικής κατάρτισης, δαπάνες προσανατολισμού και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης και μισθοδοτικές αποζημιώσεις των συμμετεχόντων στις σειρές μαθημάτων που περιορίζονται στις ώρες/ημέρες επαγγελματικής κατάρτισης που προβλέπεται να παρακολουθήσουν. Πέραν αυτού, η Ρουμανία και η Ford παρείχαν λεπτομερείς επεξηγήσεις σχετικά με τις υποθέσεις και τις προϋποθέσεις που συνδέονται με τις δαπάνες επί των οποίων βασίζονται οι απαιτήσεις για κάθε κατηγορία επιλέξιμων δαπανών, τόσο για το γενικό όσο και για το ειδικό τμήμα της συμπληρωματικής επαγγελματικής κατάρτισης. Η Επιτροπή σημειώνει ότι παρουσιάστηκαν λεπτομερείς επεξηγήσεις σχετικά με τον υπολογιζόμενο αριθμό των εργαζομένων στους οποίους απευθύνεται κάθε σειρά μαθημάτων της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης (κάνοντας διάκριση μεταξύ των υφιστάμενων και των μελλοντικών εργαζομένων και παρέχοντας χωριστές εκτιμήσεις για κάθε έτος υλοποίησης του προγράμματος), καθώς επίσης σχετικά με τον υπολογιζόμενο αριθμό ημερών/ωρών επαγγελματικής κατάρτισης για κάθε σειρά μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης, για κάθε ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης και για κάθε έτος υλοποίησης του προγράμματος. Η Ρουμανία διευκρινίζει επίσης ότι για το παρόν σχέδιο εφαρμόστηκαν μέγιστα ποσοστά ενίσχυσης 50 % για τη γενική επαγγελματική κατάρτιση και 25 % για την ειδική επαγγελματική κατάρτιση. Έτσι, το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης που εφαρμόζεται για την επιλέξιμη γενική επαγγελματική κατάρτιση είναι χαμηλότερο από εκείνο που προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΑΚΚ. Επίσης, η Ρουμανία καταδεικνύει ότι το ύψος της ενίσχυσης ουσιαστικά περιορίστηκε στα 57 εκατ. EUR από τον δικαιούχο, συνεπώς, ακόμη και με την εφαρμογή των χαμηλότερων μέγιστων ποσοστών ενίσχυσης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001 για τις υπολογιζόμενες επιλέξιμες δαπάνες, το σχέδιο θα εγκρινόταν να λάβει ενίσχυση για γενική επαγγελματική κατάρτιση ύψους 76,96 εκατ. EUR και ενίσχυση για ειδική επαγγελματική κατάρτιση ύψους 0,47 εκατ. EUR.

(94) Στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή διερωτάται εάν (τουλάχιστον εν μέρει) η ενίσχυση για την προτεινόμενη επαγγελματική κατάρτιση θα αντιστάθμιζε όντως τα άυλα περιφερειακά μειονεκτήματα που εκδηλώνονται ως έλλειμμα δεξιοτήτων και τα οποία ήδη αντισταθμίζονται μέσω της περιφερειακής ενίσχυσης ύψους 143 εκατ. EUR που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Απρίλιο του 2008 για επενδύσεις στο εργοστάσιο της Ford στην Κραϊόβα. ([44]).

(95) Το ερώτημα αυτό συνδέεται με το πρόβλημα της συμβατότητας με τους κανόνες της σώρευσης που προβλέπονται στο άρθρο 7 του ΑΚΚ. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, η ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση δεν θα πρέπει να σωρεύεται με καμία άλλη ενίσχυση που συσχετίζεται με εκείνη και με τις επιλέξιμες δαπάνες – που καλύπτονται εν μέρει ή συνολικά – στην περίπτωση κατά την οποία αυτή η σώρευση θα σήμαινε υπέρβαση του ανώτατου ορίου του μέγιστου ποσοστού ενίσχυσης που εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 39 του ΑΚΚ.

(96) Η Ρουμανία έδειξε ότι η ενίσχυση για την κοινοποιημένη επαγγελματική κατάρτιση και η περιφερειακή ενίσχυση που χορηγήθηκε νωρίτερα δεν καλύπτει τις επιλέξιμες δαπάνες που επικαλύπτονται. Η περιφερειακή ενίσχυση που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2008 αναφέρεται σε αρχικές επιλέξιμες δαπάνες για επενδύσεις (εξοπλισμό, εργοστάσιο, κτίρια) σύμφωνα με το σημείο 4.2 των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις του 2006 ([45]). Στην προκειμένη περίπτωση, οι κοινοποιούμενες επιλέξιμες δαπάνες καλύπτουν εξ ολοκλήρου διαφορετικές κατηγορίες δαπανών: προσωπικά έξοδα του εκπαιδευτή, έξοδα μετακίνησης του εκπαιδευτή και των συμμετεχόντων στις σειρές μαθημάτων, υλικά και προμήθειες, μείωση της αξίας των υλικών και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται για την επαγγελματική κατάρτιση,

([44]) Βλέπε υποσημείωση 4 ανωτέρω.

([45]) Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 (ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13).

προσανατολισμός και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, μισθοδοτικές αποζημιώσεις για τους συμμετέχοντες στις σειρές μαθημάτων που συνδέονται αποκλειστικά με το χρόνο επαγγελματικής κατάρτισης. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Ρουμανία κατέδειξε τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών που καλύπτονται από την περιφερειακή ενίσχυση που χορηγείται και της ενίσχυσης για την επαγγελματική κατάρτιση που προτείνεται για το εργοστάσιο της Κραϊόβα.

(97) Από την άλλη πλευρά, ανακύπτει το πρόβλημα εάν η ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση αιτιολογείται λαμβάνοντας υπόψη ότι αναμένεται να αντισταθμίσει ένα άυλο περιφερειακό μειονέκτημα που ήδη αντισταθμίζεται μέσω της περιφερειακής ενίσχυσης. Η Ρουμανία απαντά σε αυτήν την ερώτηση υπογραμμίζοντας ότι τα μέτρα περιφερειακής ενίσχυσης και ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση έχουν διαφορετικούς στόχους και καλύπτουν διαφορετικές επιλέξιμες δαπάνες. Στόχος της περιφερειακής ενίσχυσης είναι η ενθάρρυνση των επενδύσεων στις μειονεκτικές περιφέρειες της Ένωσης, ενώ η ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση αποσκοπεί στην αποκατάσταση του προβλήματος που συνδέεται με τις ανεπαρκείς επενδύσεις για επαγγελματική κατάρτιση. Από την περιφερειακή ενίσχυση επωφελείται κυρίως η ίδια η εταιρεία, ενώ η ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση, ιδίως όταν σχετίζεται με γενική επαγγελματική κατάρτιση, ωφελεί κατά κύριο λόγο τους εργαζομένους και δευτερευόντως μόνο την εταιρεία. Η Ρουμανία υπογραμμίζει επίσης ότι τα ευρωπαϊκά πρότυπα όσον αφορά την κρατική ενίσχυση δεν απαγορεύουν τη σώρευση περιφερειακής ενίσχυσης με ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της ίδιας εταιρείας. Πέραν αυτού, βάσει της δικαιολογημένης παρατήρησης της Ρουμανίας, εάν οι επιχειρήσεις οι οποίες επωφελήθηκαν από περιφερειακή ενίσχυση δεν θα έπρεπε να έχουν το δικαίωμα να λάβουν επιπλέον ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση, οι μειονεκτικές περιφέρειες της Ένωσης θα ήταν *εκ των πραγμάτων* αδικημένες, καθώς δεν θα είχαν τη δυνατότητα να λάβουν ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση.

(98) Έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της σκέψης (94), η Επιτροπή συμπεραίνει ότι, βάσει των παρουσιαζόμενων πληροφοριών, οι όροι αναφορικά με την αναλογικότητα που απορρέουν από το άρθρο 39 παράγραφος 2 του ΑΚΚ (σταθεροποίηση των ποσοστών που εφαρμόζονται στην ενίσχυση), το άρθρο 39 παράγραφος 4 του ΑΚΚ (καθορισμός των κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών που θα μπορούν υπολογισθούν) και το σημείο 16 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009 μπορούν να θεωρηθεί ότι πληρούνται. Ειδικότερα, όσον αφορά το κόστος μισθοδοσίας των συμμετεχόντων στις σειρές μαθημάτων, ελήφθησαν υπόψη στον υπολογισμό μόνον οι δαπάνες που συνδέονται με τη χρονική περίοδο παρακολούθησης των μαθημάτων, τηρουμένων των όρων που προβλέπονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 του ΑΚΚ.

(99) Ωστόσο, η Επιτροπή οφείλει να σημειώσει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάστηκαν σε αυτήν την περίπτωση αναφορικά με την αναλογικότητα, με τα οποία εξασφαλίζεται ο περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο αναγκαίο, συνίσταντο σχεδόν αποκλειστικά σε εκτιμήσεις μελλοντικών δαπανών και σε προβλέψεις μελλοντικών ενεργειών. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, όσον αφορά το συνολικό αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να συμπεριληφθούν στο σχέδιο της προτεινόμενης επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο εκτιμά ένα συνολικό εργατικό δυναμικό της τάξης των 9 000 εργαζομένων έως το 2012. Μια παρόμοια συλλογιστική εφαρμόζεται και στις εκτιμήσεις των επιλέξιμων δαπανών για κάθε κατηγορία δαπανών σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 4 του ΑΚΚ. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι είναι αιτιολογημένο να αποδεχθεί, στο πλαίσιο ενός σχεδίου επαγγελματικής κατάρτισης του εύρους του παρόντος, το οποίο απευθύνεται σε 9 000 υπαλλήλους, καλύπτοντας πάνω από 269 διαφορετικές σειρές μαθημάτων και που προορίζεται να εφαρμοστεί σε μια χρονική περίοδο πέντε ετών, οι επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες να μπορούν να αποτελούν μόνον εκτιμήσεις, οι οποίες βασίζονται σε παρόμοιες δαπάνες που καλύφθηκαν στο παρελθόν (σε σχέδια επαγγελματικής κατάρτισης που υλοποιήθηκαν σε άλλους χώρους της εταιρείας) και οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τα σχέδια και τις προβλέψεις ρεαλιστικών δαπανών για τη Ρουμανία [βλέπε τη σκέψη (20) ανωτέρω]. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορεί να αποκλειστεί εκ των προτέρων το ενδεχόμενο οι δαπάνες οι οποίες θα προκύψουν στην πράξη ότι θα μπορούσαν να είναι χαμηλότερες από τις προβλεπόμενες. Επομένως, είναι απαραίτητο να εισαχθούν συμπληρωματικές εγγυήσεις ώστε να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας στην πορεία εφαρμογής του σχεδίου. Αυτό το πρόβλημα αντιμετωπίζεται έχοντας υπόψη τους όρους αναφορικά με την εφαρμογή του σχεδίου, που προβλέπονται στο άρθρο 2 της παρούσας απόφασης.

Η στρέβλωση του ανταγωνισμού

(100) Σύμφωνα με το σημείο 17 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, η Επιτροπή θα έπρεπε να αξιολογήσει λεπτομερώς τα δυνητικά στρεβλωτικά αποτελέσματα της ενίσχυσης στις περιπτώσεις όπου η προτεινόμενη ενίσχυση θα μπορούσε να επιφέρει σημαντική αλλαγή στη συμπεριφορά του δικαιούχου σε βαθμό που να στρεβλώνει τον ανταγωνισμό. Το στρεβλωτικό δυναμικό της ενίσχυσης μπορεί να ποικίλει σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά της ενίσχυσης και της αγοράς (των αγορών) που επηρεάζονται.

(101) Η Επιτροπή σημειώνει ότι η προτεινόμενη ενίσχυση αφορά σχεδόν αποκλειστικά την παροχή γενικής επαγγελματικής κατάρτισης, η οποία λόγω του χαρακτήρα της θεωρείται ότι κατά κύριο λόγο ωφελεί τους εργαζόμενους και μόνον κατά δεύτερο λόγο τον δικαιούχο (συνεπώς, ο τελευταίος θα επωφεληθεί από πλεονεκτήματα που σχετίζονται με τη διάθεση εργατικού δυναμικού με ανώτερη εξειδίκευση). Έτσι μπορεί να επιβεβαιωθεί ότι η ενίσχυση δεν έχει αξιοσημείωτη επίδραση από άποψη ποιότητας, ποσότητας και από την άποψη της παραγωγής, ή της τιμής – αποτελέσματα αυτού του είδους ευνοούν τον δικαιούχο εις βάρος των ανταγωνιστών του. Επιπλέον, η συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας θα έπρεπε επίσης να περιορίζει τα στρεβλωτικά αποτελέσματα της ενίσχυσης.

(102) Παρ' όλα αυτά, σύμφωνα με το σημείο 18 της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009, η επιλεκτικότητα της ενίσχυσης, το μέγεθος της ενίσχυσης και η χρονική διάρκεια του προγράμματος που λαμβάνει ενίσχυση, καταδεικνύει την πιθανότητα και το βαθμό στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η προτεινόμενη ενίσχυση είναι επιλεκτική (προϋποθέτει τη χορήγηση μεμονωμένης *ad hoc* στήριξης μιας μεγάλης εταιρείας), το ύψος της ενίσχυσης είναι ασυνήθιστα υψηλό (57 εκατ. EUR), ενώ το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης που έλαβε ενίσχυση εκτείνεται σε μια χρονική περίοδο πέντε ετών (το οποίο, επιπλέον, συμπίπτει με τη χρονική περίοδο εισαγωγής δύο νέων σχεδίων παραγωγής στην αγορά).

(103) Η Επιτροπή εκφράζει ειδικότερα την ανησυχία της όσον αφορά την επίδραση του συνολικού ποσού που είναι ασυνήθιστα αυξημένο για την προτεινόμενη ενίσχυση, ήτοι 57 εκατ. EUR. Μια τέτοιου ύψους ενίσχυση, ιδίως εάν ολόκληρο το ποσό επρόκειτο να καταβληθεί στον δικαιούχο σε μία και μόνο δόση, θα είχε στρεβλωτικά αποτελέσματα παρόμοια με εκείνα που γίνονται αντιληπτά στην περίπτωση επιδότησης σε μετρητά που καταβάλλονται σε μία και μόνο δόση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο δικαιούχος θα μπορούσε να διαθέσει το ποσό, τουλάχιστον στα αρχικά στάδια της εφαρμογής του προγράμματος, και για άλλους λειτουργικούς σκοπούς εκτός από εκείνους που καλύπτουν τις δαπάνες ενός προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης σε εξέλιξη.

(104) Ένας άλλος προβληματισμός αφορά το πιθανό χρηματοοικονομικό πλεονέκτημα που θα μπορούσε να έχει ο δικαιούχος καθώς η ενίσχυση για επαγγελματική κατάρτιση θα κάλυπτε εν μέρει τις μισθοδοτικές αποζημιώσεις των εργαζομένων σε σχέση με τον χρόνο παρακολούθησης του «επιλέξιμου» συμπληρωματικού τμήματος της επαγγελματικής κατάρτισης. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τη Ρουμανία και την Ford, το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης που προτείνεται ορίζει ένα συνολικό μέσο όρο 111 ημερών επαγγελματικής κατάρτισης ανά εργαζόμενο (δηλαδή έναν μέσο όρο 22,2 ημερών επαγγελματικής κατάρτισης κατ' έτος), που περιλαμβάνει τόσο το (μη επιλέξιμο) τμήμα του προγράμματος ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης για τις ανάγκες της εταιρείας όσο και το «επιλέξιμο» συμπληρωματικό τμήμα του προγράμματος.

(105) Προκειμένου να αξιολογηθεί το στρεβλωτικό δυναμικό της προτεινόμενης ενίσχυσης, η Επιτροπή πρέπει να λάβει επίσης υπόψη τα χαρακτηριστικά του τομέα και τη διάρθρωση της αγοράς (αγορών) που συνδέονται με το σχέδιο επαγγελματικής κατάρτισης που λαμβάνει ενίσχυση. Για την ανάλυση των πτυχών αυτών, η Επιτροπή παραπέμπει στην ανάλυση της αγοράς του προϊόντος, της σχετικής γεωγραφικής αγοράς και του μεριδίου αγοράς που συντάχθηκε από την Επιτροπή το 2008 για την αξιολόγηση της περιφερειακής ενίσχυσης υπέρ της Ford Craiova ([46]), της οποίας τα συμπεράσματα συγκρίνονται με τα δεδομένα των πρόσφατων πωλήσεων αυτοκινήτων που διέθεσε η εταιρεία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών Global Insight ([47]) και τα οποία ερμηνεύονται στο πλαίσιο πρόσφατων πληροφοριών που αναφέρονται στον ρυθμό χρήσης του δυναμικού παραγωγής στη βιομηχανία.

(106) Ο δικαιούχος της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση είναι μία μεγάλη εταιρεία του τομέα της παραγωγής αυτοκινήτων. Η Ford θα παράγει στο εργοστάσιο της Κραϊόβα δύο νέους τύπους αυτοκινήτων: το B-MAV, ένα πολυμορφικό, μικρό όχημα, το οποίο κατασκευάζεται με βάση μια πλατφόρμα που ταξινομείται από την Ford στον τομέα Β των επιβατικών αυτοκινήτων, και το ISV, ένα χρηστικό όχημα μικρών διαστάσεων το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για μεταφορά επιβατών όσο και για τη μεταφορά αγαθών και το οποίο κατασκευάζεται με βάση μία πλατφόρμα που ταξινομείται από την Ford στον τομέα C των επιβατικών αυτοκινήτων. Από το 2011, το εργοστάσιο της Κραϊόβα θα αρχίσει να παράγει και μια νέα γραμμή κινητήρων με χαμηλό επίπεδο εκπομπών CO_2, που αναμένεται να ενσωματωθούν σχεδόν αποκλειστικά στα οχήματα μάρκας Ford.

(107) Στην απόφαση σχετικά με την περιφερειακή ενίσχυση που ελήφθη τον Απρίλιο του 2008, η Επιτροπή συμπέρανε ότι, στο μέτρο που οι κινητήρες αποτελούν ενδιάμεσα προϊόντα τα οποία αναμένεται να ενσωματωθούν σε οχήματα μάρκας Ford, η σχετική αγορά του προϊόντος και η σχετική γεωγραφική αγορά για τους κινητήρες ταυτίζονται με αυτές που καθορίζονται για τα τελικά προϊόντα (τα αυτοκίνητα). Όσον αφορά τη σχετική αγορά του προϊόντος και τη σχετική γεωγραφική αγορά για τα αυτοκίνητα B-MAV και IVS, λόγω του ότι υφίστανται διαφορετικά συστήματα ταξινόμησης των τμημάτων των αυτοκινήτων αυτών, η Επιτροπή έλαβε υπόψη διαφορετικούς εναλλακτικούς ορισμούς της αγοράς του προϊόντος. Τα οχήματα που παράγονται στο εργοστάσιο της Κραϊόβα θα πουληθούν κυρίως στις αγορές της ΕΕ και του ΕΟΧ, όμως η εταιρεία σκοπεύει επίσης να πραγματοποιήσει βαθμιαία εξαγωγές και προς άλλους διεθνείς προορισμούς. Η Επιτροπή εκτίμησε τα σχετικά μερίδια αγοράς κατά την περίοδο 2007-2012 σε επίπεδο ΕΟΧ και σε παγκόσμιο επίπεδο και συμπέρανε ότι το υψηλότερο μερίδιο αγοράς που μπορεί να επιτύχει η Ford ήταν της τάξης του 16,8 % σε επίπεδο ΕΟΧ το έτος 2007, εκδηλώνοντας μια ελαφρά υποχώρηση μέχρι το 2013. Οι εταιρείες που παράγουν αυτοκίνητα με χαρακτηριστικά παρόμοια με αυτά των αυτοκινήτων B-MAV και IVS είναι η Renault και η Opel, και αντίστοιχα, η Renault, η Citroen, η Fiat και η Volkswagen.

(108) Συνολικά, ο ευρωπαϊκός τομέας αυτοκινήτων χαρακτηρίζεται από υπερβάλλουσα παραγωγική ικανότητα - για παράδειγμα το 2007, ένα ικανοποιητικό έτος για τις πωλήσεις αυτοκινήτων στην Ευρώπη, οι παραγωγοί διέθεσαν στην αγορά 4 εκατ. αυτοκίνητα περισσότερα από όσα μπορούσε να απορροφήσει η αγορά. ([48]). Η ACEA (Ευρωπαϊκή Ένωση Παραγωγών Αυτοκινήτων) αναφέρει ότι οι εκδόσεις αδειών κυκλοφορίας νέων οχημάτων επαγγελματικής χρήσης έως 3,5 τόνους έπεσε στο 31,4 % στην Ευρώπη την περίοδο Ιουλίου 2008-Ιουλίου 2009. ([49]).

(109) Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι τα χαρακτηριστικά στοιχεία του τομέα (ιδίως η υπερβάλλουσα παραγωγική ικανότητα) και των σχετικών αγορών (έντονος ανταγωνισμός μεταξύ λίγων μεγάλων παραγωγών) καταδεικνύει ότι η ενίσχυση μπορεί να στρεβλώσει κατά τρόπο σαφή τον ανταγωνισμό. Παρ' όλα αυτά, οι σκέψεις αυτές θα πρέπει να τεθούν στη ζυγαριά μαζί με την ανάγκη για ενθάρρυνση μελλοντικών επενδύσεων ώστε να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ευρωπαϊκού τομέα αυτοκινήτων συνολικά. Στην ανακοίνωση σχετικά με την «Αντιμετώπιση της κρίσης της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας» ([50]), η Επιτροπή προσδιόρισε ένα ευρύ φάσμα μέτρων ενίσχυσης για την ενίσχυση της βιομηχανίας στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση. Επιπλέον, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι ενώ η ενίσχυση είναι συναφής σε απόλυτους όρους, εντούτοις αντιπροσωπεύει μόλις το ένα τρίτο περίπου της συνολικής χρηματοδοτικής υποχρέωσης επαγγελματικής κατάρτισης των εργαζομένων στο εργοστάσιο της Κραϊόβα. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω προβληματισμοί δεν συνιστούν καθεαυτοί επαρκείς λόγους άρνησης της ενίσχυσης. Ωστόσο, οι ανησυχίες υποδηλώνουν την ανάγκη επιβολής συγκεκριμένων όρων όσον αφορά την καταβολή της ενίσχυσης ώστε να μη διαθέτει η Ford υπερβολική ρευστότητα σε βραχυπρόθεσμη βάση. Αυτό το πρόβλημα αντιμετωπίζεται επίσης μέσω των ενδιάμεσων όρων για την εφαρμογή του προγράμματος, που προβλέπονται στο άρθρο 2 της τελικής ενότητας της παρούσας απόφασης.

Ανάλυση των θετικών και αρνητικών αποτελεσμάτων της ενίσχυσης

(110) Η Επιτροπή συμπέρανε ότι τα θετικά αποτελέσματα της προτεινόμενης ενίσχυσης όσον αφορά i) να πειστεί ο δικαιούχος να εξασφαλίσει έναν τύπο συμπληρωματικής γενικής επαγγελματικής κατάρτισης που να μπορεί να αποφέρει θετικά αποτελέσματα για την οικονομία και την εταιρεία και ειδικότερα στο επίπεδο μιας περιφέρειας που λαμβάνει ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, ii) τον κατάλληλο χαρακτήρα της

([46]) Βλέπε υποσημείωση 4, τις αιτιολογικές σκέψεις 70-129.

([47]) Δεδομένα της Global Insight του μηνός Οκτωβρίου 2009 που λαμβάνονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Βλέπε το http://www.ihsglobalinsight.com

([48]) Βλέπε την εφημερίδα «The Economist» «Το μικρό δεν σημαίνει και όμορφο» («Small Isn't Beautiful»), που κάνει μνεία στις εκτιμήσεις της PriceWaterhouseCoopers αναφορικά με την υπερβάλλουσα παραγωγική ικανότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας κατασκευής αυτοκινήτων την περίοδο 2005-2010.

([49]) Βλέπε το δελτίο τύπου της ACEA της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, *Οι εκδόσεις αδειών κυκλοφορίας νέων οχημάτων επαγγελματικής χρήσης Ιούλιος-Αύγουστος 2009, στις χώρες της ΕΕ και του ΕΟΧ, διαθέσιμο στη διεύθυνση* http://www.acea.be/index.php/news/news_detail/commercial_vehicles_registrations_down_374_eight_months_into_2009

([50]) Ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Φεβρουαρίου 2009, κείμενο διαθέσιμο στη διεύθυνση http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri = COM:2009:0104:FIN:EL:PDF

ενίσχυσης ως μέσου πολιτικής και iii) τη δημιουργία κινήτρων, αποδείχτηκαν κατά τρόπο ικανοποιητικό. Η Επιτροπή διατηρεί κάποια επιφύλαξη αναφορικά με την αναλογικότητα της προτεινόμενης ενίσχυσης βάσει των εκτιμήσεων των μελλοντικών δαπανών και των προβλέψεων των μελλοντικών δράσεων, όμως συμπεραίνει, παρ' όλα αυτά, ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν εκ των προτέρων αναφορικά με την αναλογικότητα στην τρέχουσα περίπτωση μπορούν να γίνουν αποδεκτά. Όσον αφορά τα αρνητικά αποτελέσματα της ενίσχυσης που σχετίζονται με το δυναμικό στρέβλωσης του ανταγωνισμού, η Επιτροπή εκφράζει επιφύλαξη ειδικότερα όσον αφορά την επίδραση μιας μεμονωμένης ενίσχυσης κάποιου ύψους, αναλύοντας μεταξύ των άλλων τα χαρακτηριστικά του τομέα και των σχετικών αγορών. Η Επιτροπή θεωρεί, παρ' όλα αυτά, ότι οι επιφυλάξεις που σχετίζονται με την αναλογικότητα και με τα στρεβλωτικά αποτελέσματα μπορούν να παραμερισθούν με την τήρηση ορισμένων όρων όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος που λαμβάνει ενίσχυση, οι οποίοι θα εξασφαλίσουν ότι η ενίσχυση θα καταβάλλεται μόνο σε περιοδικές δόσεις που θα εφαρμοστούν αναδρομικά, αφού υποβάλει η Ford τα αποδεικτικά στοιχεία αναφορικά με τις πραγματικές δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι τα θετικά αποτελέσματα της προτεινόμενης ενίσχυσης υπερβαίνουν τα δυνητικά αρνητικά αποτελέσματα που προκαλούνται από αυτήν. Αυτό το θετικό στο σύνολο ισοζύγιο αιτιολογεί την παρακράτηση της ενίσχυσης που είναι άμεσα συμβατή με την ΣΛΕΕ βάσει του άρθρου 107 παράγραφος (3) στοιχείο (γ).

Σώρευση της ενίσχυσης

(111) Το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίστηκε σύμφωνα με τις σκέψεις (96)-(97) της απόφασης. Η Επιτροπή συμπέρανε ότι η προτεινόμενη ενίσχυση πληροί τις απαιτήσεις που αναφέρονται στη σώρευση ενίσχυσης που απορρέει από το άρθρο 7 του ΑΚΚ.

Η αρχή Deggendorf

(112) Υπό το φως της τεκμηρίωσης που υποβλήθηκε από τη Ρουμανία ώστε να αποδειχθεί η επιστροφή εκ μέρους της Ford της ενίσχυσης για ιδιωτικοποίηση που κρίθηκε ασύμβατη, ύψους 27 εκατ. EUR και του σωρευμένου τόκου στις 27 Ιουνίου 2008, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η προτεινόμενη ενίσχυση πληροί τη λεγόμενη αρχή Deggendorf.

7. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(113) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το μέτρο της ενίσχυσης για επαγγελματική κατάρτιση που κοινοποιείται από τη Ρουμανία υπέρ της Ford Romania SA, με έδρα την Κραϊόβα, και συνίσταται σε μία ενίσχυση συνολικού ύψους 57 εκατ. EUR για τη στήριξη ενός προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης για μια χρονική περίοδο πέντε ετών που περιλαμβάνει συνολικά μέχρι και 9 000 εργαζομένους από το εργοστάσιο της Κραϊόβα, είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

(114) Υπό το φως των προβληματισμών που αναφέρονται στην αναλογικότητα και στα δυνητικά στρεβλωτικά αποτελέσματα της ενίσχυσης που παρουσιάζονται στις σκέψεις (99), (109) και (110) της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαία και αιτιολογημένη η έκδοση θετικής απόφασης υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού της διαδικασίας ([51]). Οι εν λόγω διατάξεις έχουν ως στόχο να εξασφαλίσουν την αναλογικότητα στην πορεία εφαρμογής του σχεδίου εξασφαλίζοντας ότι το σύνολο της ενίσχυσης περιορίζεται αυστηρά στην κάλυψη των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών, με σκοπό τον περιορισμό της δυνητικής στρέβλωσης που θα δημιουργούσε μία και μοναδική καταβολή του συνόλου της ενίσχυσης και με σκοπό την ενίσχυση της μεταβιβασιμότητας των προσόντων που αποκτούν οι εργαζόμενοι στο πλαίσιο της προσφερόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

(115) Επιπλέον, στην πρόταση της Ρουμανίας η οποία περιλαμβάνεται στα έγγραφα που υποβλήθηκαν στις 9 Ιουλίου 2009 ([52]), οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης θα έπρεπε να συνομολογηθούν σε ένα ειδικό κανονιστικό έγγραφο που να υιοθετηθεί από τις ρουμανικές αρχές.

(116) Βάσει αυτών των ανωτέρω, η Επιτροπή

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση την οποία η Ρουμανία σκοπεύει να εφαρμόσει υπέρ της Ford Romania SA, με έδρα την Κραϊόβα, ύψους 57 εκατ. EUR, είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά με την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 2

1. Η ενίσχυση θα καταβληθεί σε περιοδικές δόσεις εκ των υστέρων, σε χρονοδιάγραμμα το οποίο θα καθοριστεί από κοινού μεταξύ της ρουμανικής αρχής που χορηγεί την ενίσχυση και του δικαιούχου και το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβεί σε καμία περίπτωση το ένα έτος. Το συνολικό άθροισμα των περιοδικών πληρωμών αντιστοιχεί σε πραγματικές δαπάνες με τις οποίες έχει επιβαρυνθεί ο δικαιούχος και τις οποίες δηλώνει στις ρουμανικές αρχές που χορηγούν την ενίσχυση.

2. Οι ρουμανικές αρχές θα ενημερώσουν το Συμβούλιο Ανταγωνισμού της Ρουμανίας, το οποίο είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος μέτρου ενίσχυσης, καθώς και τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, σχετικά με τους όρους της συμφωνίας στην οποία κατέληξαν όσον αφορά τη διάρκεια του χρονοδιαγράμματος της εκ των υστέρων καταβολής της ενίσχυσης.

3. Στο τέλος κάθε έτους εφαρμογής του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, ο δικαιούχος θα υποβάλλει στις ρουμανικές αρχές παρακολούθησης και στην Επιτροπή λεπτομερείς εκθέσεις, οι οποίες θα έχουν υποβληθεί σε ανεξάρτητο έλεγχο, σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος και τις δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη χρονική περίοδο που αναφέρεται. Οι εκθέσεις υλοποίησης θα περιέχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες και την προσφερόμενη επαγγελματική κατάρτιση. Αυτές θα κατατάσσουν τις επιλέξιμες δαπάνες όπως ορίζεται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 του ΑΚΚ για κάθε ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης θα αναφέρουν επίσης τις σειρές μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης που προσφέρονται στο πλαίσιο κάθε ενότητας στη διάρκεια της αναφερόμενης χρονικής περιόδου, τον αριθμό των εργαζομένων που συμμετείχαν στις σειρές μαθημάτων, κάνοντας διάκριση ανά κατηγορία εργαζομένου, τον συνολικό αριθμό ημερών/ωρών

([51]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

([52]) Βλέπε τη σκέψη (21) ανωτέρω.

επαγγελματικής κατάρτισης που εξασφαλίζονται για κάθε σειρά μαθημάτων και ανά ενότητα επαγγελματικής κατάρτισης, όπως επίσης και τον συνολικό αριθμό των εργαζομένων της εταιρείας στο τέλος κάθε έτους εφαρμογής του προγράμματος (σύνολο εργαζομένων). Ο ανεξάρτητος ελεγκτής θα επιλεγεί από κοινού από τον δικαιούχο και τη ρουμανική αρχή παρακολούθησης.

4. Η καταβολή των δόσεων για τα επόμενα έτη εφαρμογής του προγράμματος υπόκειται στην έγκριση των ετήσιων εκθέσεων εφαρμογής από τη ρουμανική αρχή παρακολούθησης και από την Επιτροπή, μέσα σε διάστημα έξι εβδομάδων από την ημερομηνία κατά την οποία η υποβληθείσα έκθεση θεωρείται πλήρης. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω δεν απαντήσουν μέσα στο ορισμένο χρονικό διάστημα, οι εκθέσεις υλοποίησης θεωρείται ότι εγκρίνονται σιωπηρά.

5. Ο δικαιούχος θα εκδώσει πιστοποιητικά συμμετοχής για κάθε εργαζόμενο ο οποίος θα παρακολουθήσει το πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, είτε στη λήξη του προγράμματος, είτε σε ετήσια βάση (αναλόγως προτίμησης), διευκρινίζοντας σαφώς τις παρακολουθούμενες σειρές μαθημάτων και τον αριθμό ημερών/ωρών επαγγελματικής κατάρτισης που επωφελήθηκε ο εργαζόμενος στο πλαίσιο της εκπαίδευσης. Αυτά τα πιστοποιητικά συμμετοχής εκδίδονται υποχρεωτικά κατόπιν αίτησης του εργαζομένου σε περίπτωση κατά την οποία ο τελευταίος ανακοινώνει επίσημα την πρόθεση να εγκαταλείψει την εταιρεία. Με τον τρόπο αυτό, τα πιστοποιητικά συμμετοχής ισχυροποιούν τη μεταβιβασιμότητα των προσόντων που αποκτούνται μέσω της παρακολουθούμενης επαγγελματικής κατάρτισης.

6. Οι ρουμανικές αρχές θα μεταφέρουν τις διατάξεις που ορίζονται στις παραγράφους (1)-(5) ανωτέρω σε ένα κανονιστικό έγγραφο το οποίο θα ρυθμίζει την εφαρμογή του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης. Εκτός από τη διατύπωση των ανωτέρω διατάξεων, το κανονιστικό έγγραφο θα πρέπει να ορίζει ειδικές διατάξεις οι οποίες θα εγγυώνται την επιστροφή της ενίσχυσης που καταβάλλεται εκ των προτέρων σε περιοδικές δόσεις οι οποίες διαπιστώνεται ότι υπερβαίνουν τις πραγματικές δαπάνες με τις οποίες έχει επιβαρυνθεί ο δικαιούχος και/ή υπερβαίνουν το ποσοστό της βασικής ενίσχυσης που εγκρίθηκε σύμφωνα με τον «γενικό» ή τον «ειδικό» χαρακτήρα της επαγγελματικής κατάρτισης που αναμένεται να παρασχεθεί. Το κανονιστικό έγγραφο πρέπει να προβλέπει επίσης την υποχρέωση του δικαιούχου να εξαιρεί από τις προτεινόμενες επιλέξιμες δαπάνες εκείνες που πρόκειται να ανακτηθούν από τις τελευταίες ως αποτέλεσμα του οφέλους των προσόντων που θα έχουν αποκτήσει οι εργαζόμενοι μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης, υπό την έννοια του σημείου 16 τελευταία παράγραφος της ανακοίνωσης σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση του 2009. Αυτό το κανονιστικό έγγραφο θα κοινοποιηθεί στην Επιτροπή το συντομότερο δυνατό. Η ενίσχυση δεν μπορεί να εφαρμοστεί πριν από την έκδοση αυτού του εγγράφου.

7. Η Επιτροπή καλεί τους εκπροσώπους των εργαζομένων του εργοστασίου της Ford στην Κραϊόβα να υποβάλλουν στο τέλος κάθε έτους εφαρμογής του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης γραπτές παρατηρήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των παρεχόμενων σειρών μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και το βαθμό συμμετοχής στα μαθήματα (αριθμός εργαζομένων οι οποίοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση και ο χρόνος που επενδύθηκε για την επαγγελματική κατάρτιση).

Άρθρο 3

Η Ρουμανία κοινοποιεί στην Επιτροπή, μέσα σε διάστημα δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, τα υιοθετούμενα μέτρα για την επίτευξη συμβατότητας με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες, 2 Δεκεμβρίου 2009.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής